

اگر دانشگاه اصلاح شود مملکت اصلاح می‌شود.
امام خمینی (ره)

شرکت تعاونی خدمات آموزشی کارکنان
سازمان سنجش آموزش کشور

**پاسخ تشریحی آزمون آزمایشی
سنجش پیش - جامع نوبت سوم
(۱۳۹۷/۳/۱۱)**

علوم انسانی (پیش)

کارنامه آزمون، عصر روز برگزاری آن از طریق سایت اینترنتی زیر قابل مشاهده می‌باشد:

www.sanjeshserv.ir

مدیران، مشاوران و دبیران محترم دبیرستان‌ها و مراکز آموزشی

به منظور فراهم نمودن زمینه ارتباط مستقیم مدیران، مشاوران و دبیران محترم دبیرستان‌ها و مراکز آموزشی همکار در امر آزمون‌های آزمایشی سنجش و بهره‌مندی از نظرات ارزشمند شما عزیزان در خصوص این آزمون‌ها، آدرس پست الکترونیکی sanjesheducationgroup@yahoo.com معرفی می‌گردد. از شما عزیزان دعوت می‌شود، دیدگاه‌های ارزشمند خود را از طریق آدرس فوق با مدیر تولیدات علمی و آموزشی این مجموعه در میان بگذارید.

کانال تلگرام آزمون‌های آزمایشی سنجش @sanjesheducationgroup

زبان و ادبیات فارسی

۱. گزینه ۳ درست است.
معنی درست واژه: (میعاد: وعده‌گاه، زمان وعده، جای وعده)
۲. گزینه ۴ درست است.
معنی درست واژه‌ها: (اختر سعد: مشتری است که سعد اکبر است.) (جرگه: دسته، زمره، گروه) (یکایک: ناگهان)
۳. گزینه ۲ درست است.
حسیّه سرایان معروف عبارتند از: فرخی یزدی، خاقانی، ملک‌الشعراى بهار، مسعود سعد سلمان، خاقانی و ...
۴. گزینه ۱ درست است.
در کنار جریان‌های شعری و تحوّل آفرینی‌ها، جناح وفادار به شعر و ادب سنتی، حضوری روشن و فعال دارند.
۵. گزینه ۴ درست است.
ابا و امتناع
۶. گزینه ۳ درست است.
کاتبیت را گو نویس و خازنت را گو که سنج
۷. گزینه ۲ درست است.
تلمیح به آرز بت تراش دارد. پیکر زیبای تو از بتان آزرى برتر است ← تشبیه مرجع، بیت نیز «غراق» دارد.
۸. گزینه ۱ درست است.
گ (۲) ماه روی ← روی مانند ماه، تشبیه است. «حاضر غایب» ← پارادوکس
گ (۳) صنم ← استعاره، پری در مصراع اول با پری در مصراع دوم، جناس تام دارد.
گ (۴) لعل و نعل ← جناس ناقص، نعل در آتش نهادن ← کنایه از بی‌قراری.
۹. گزینه ۴ درست است.
نشین + ۱ + د + بر + ماتم + م + پور + — + سام (۹ تکواژ)
نشیناد + بر + ماتم + م + پور + — + سام (۷ واژه)
۱۰. گزینه ۳ درست است.
گ (۱) خوابیدن، شتافتن ← ناگذر
گ (۲) تابیدن ← ناگذر
گ (۴) جنبیدن، خزیدن ← ناگذر
۱۱. گزینه ۲ درست است.
گ ۱ ستور لگد زن گران بار به [است]
گ (۳) ای پسر [یا تو هستم]
گ (۴) از مرغ بد، پر و بال کنده، به [است]
۱۲. گزینه ۱ درست است.
به گریه دلش مهربان کنم (چهار جزئی گذرا به مفعول و مسند)
مفعول مسند فعل
۱۳. گزینه ۴ درست است.
فعل عبارت «۴» مرکب است. زیرا در معنای کنایی «ترک کردن» به‌کار رفته است.
۱۴. گزینه ۲ درست است.
«مردان روشن ضمیر» یک گروه اسمی است و نقش «متمم» دارد.
۱۵. گزینه ۳ درست است.
معنی بیت سؤال: حافظ این لباس آغشته به می را به اختیار خود بر تن نکرد، ای شیخ پرهیزگار، عذر ما را به خاطر آلوده دامنی بپذیر و بر ما خرده مگیر.
همین مفهوم از بیت «۳» دریافت می‌شود.
۱۶. گزینه ۱ درست است.
مفهوم بیت سؤال: کسی که مست بادهٔ عشق باشد نیازی به شراب بهشتی ندارد. از بیت «۱» چنین مفهومی دریافت می‌شود.
۱۷. گزینه ۲ درست است.
مفهوم بیت سؤال: اساس کار عمل است، نه گفتار، همین مفهوم از بیت «۲» دریافت می‌شود.
۱۸. گزینه ۳ درست است.
مفهوم ابیات «۱»، «۲»، «۴» تقابل عقل و عشق است. بیت «۳» مفهومی متفاوت دارد.
۱۹. گزینه ۴ درست است.
معنی بیت «۴» اگر چه فقر، مانند غباری چهرهٔ مرا پوشانده است؛ اما از همت بلند خود شرمسارم اگر این گرد و غبار را با احسان دیگران پاک نمایم و همت خویش را با منت دیگران، آلوده کنم.
۲۰. گزینه ۱ درست است.
معنی بیت: معشوق نیاز برای به دام انداختن من عاشق نداشت، من به اختیار و انتخاب خودم اسیر نگاه چون کمند معشوق شدم. از بیت «۱» چنین مفهومی، استنباط می‌شود.
۲۱. گزینه ۳ درست است.
(خوید: گندم و جو نارس) (شبات: ماه آخر زمستان از سال رومی)
۲۲. گزینه ۴ درست است.
منظومهٔ «موش و گربه» اثر عبید زاکانی است که در قرن هشتم، به نگارش درآمده است.
۲۳. گزینه ۲ درست است.
هر کاهو روزگار ره غدر می‌رود.
۲۴. گزینه ۱ درست است.
(سرو قامت ← تشبیه) («بر»، در مصراع اول حرف اضافه و در مصراع دوم به معنی «ثمر» است ← جناس تام)
(گل و بادام روی و چشم ← لف نشر مرتب)
۲۵. گزینه ۳ درست است.
معنی بیت «۳»: اگر انسان‌های بد ذات و سرشت، با انسان‌های نیک نفس هم‌نشینی کنند، ارزش و اعتبار آن‌ها، افزون نخواهد شد (عدم تأثیرپذیری) همچنان که «گربه» با مروارید هم‌نشین است، اما ارزش و بهای گره و نخ، افزون نمی‌شود.

زبان عربی

۲۶. گزینه ۲ درست است.
 (۱) کافر شود (معادل أدق برای «یکفر» نیست) - دستاویزی («العروة» معرفة لا نكرة) - که محکم است (معادل أدق برای «الوثقی» نیست) - و (چنین حرفی در متن عربی وجود ندارد) - گسیختنی («لها» معادل أدق برای «انفصام» نیست)
 (۳) دستگیرهای (← توضیحات گزینه ۱، دستاویزی) - چنگ می‌زند («استمسک» ماضی لا مضارع) - که محکم است (← توضیحات گزینه ۱)
 و (← توضیحات گزینه ۱) - از هم گسیختنی (← توضیحات گزینه ۱، گسیختنی)
 (۴) کافر شود (← توضیحات گزینه ۱) - محکم («الوثقی» اسم تفضیل است) - چنگ می‌زند (← توضیحات گزینه ۳)
۲۷. گزینه ۳ درست است.
 (۱) نفس (ضمیر اضافی در ترجمه لحاظ نشده) - مهلکه («المهالك» جمع لا مفرد)
 (۲) دوری کرد («بیتعد» مضارع لا ماضی) - مهلکه (← توضیحات گزینه ۱)
 (۴) می‌افتد (أولاً: «نفسه» در ترجمه لحاظ نشده، ثانیاً: «یوقع» متعدلاً لازم)
۲۸. گزینه ۱ درست است.
 (۲) برای اینکه با گوشت ... (معادل صحیح برای عبارت عربی نیست)
 (۳) هیچ (معادل چنین کلمه‌ای در متن عربی آن وجود ندارد) - در حالیکه ... بیامیزد (ساختار متن فارسی با عربی آن تفاوت دارد)
 (۴) فقط جوان با ایمان است که ... (ساختار متن فارسی با عربی آن تفاوت دارد)
۲۹. گزینه ۳ درست است.
 (۱) شکست می‌خورم («انهزم» ماضی لا مضارع) - نمی‌گذارم («ما استطاع» أولاً: ماضی لا مضارع، ثانیاً: معادل صحیح برای آن نیست) - ناامیدی چون دیو (ساختار متن فارسی با عربی آن تفاوت دارد)
 (۲) زندگیم (ضمیر اضافی در متن عربی وجود ندارد) - ناامیدی ... چون دیو (← توضیحات گزینه ۱، ناامیدی) - ابتدا (چنین قیدی در متن عربی وجود ندارد)
 (۴) در زندگی («طول» در ترجمه لحاظ نشده) - نگذاشتم (معادل صحیح برای «ما استطاع» نیست)
۳۰. گزینه ۴ درست است.
 (۱) از خدای خود (ص: خدای خود را) - راضی می‌شود («أرضی» أولاً: ماضی لا مضارع، ثانیاً: متعدلاً لازم) ص: مؤمن فقط با بردباری خویش خدایش را از خود راضی می‌کند.
 (۲) بالاتر ... ببرد (ص: بالا ... ببرد) - از (ص: بر) ص: هرکس صدایش را بر مردم بلند کند ...
 (۳) قلبه‌ایشان بدست خواهد آمد (ص: تا قلبه‌ایشان را بدست آوری) جواب طلب
۳۱. گزینه ۴ درست است.
 با توجه به معنی، این آیه درباره نزول قرآن سخن می‌گوید، اما آیات در سه گزینه دیگر درباره هدایت کردن قرآن سخن می‌گویند. پس گزینه صحیح این می‌باشد.
۳۲. گزینه ۳ درست است.
 (۱) فی حبك الله صداقة (ساختار تعریب با متن فارسی آن تفاوت دارد) - لأنّ المحبوب مطاع (← معادل صحیح برای «عشق همان اطاعت است» نیست)
 (۲) تحبّه ... الله (← توضیحات گزینه ۱، فی حبك) - عليك أن تطيعه (ساختار تعریب با متن فارسی آن تفاوت دارد) - الحبّ إطاعة («همان» در تعریب لحاظ نشده)
 (۴) حقیقی (معادل أصح برای «راست» نیست) - عليك الإطاعة (← توضیحات گزینه ۲، عليك) - المحبّ (معادل صحیح برای «عشق» نیست) - المطيع (معادل صحیح برای «اطاعت» نیست)
۳۳. گزینه ۴ درست است.
 (۱) إن (معادل أق برای «هرگاه» نیست) - البلذ (معادل صحیح برای «ما» نیست) - أعداؤنا (ضمیر اضافی در متن فارسی آن وجود ندارد) - مهزومون (ص: مهزومین)
 (۲) إن الأعداء يهدّدونا (ساختار تعریب با متن فارسی آن تفاوت دارد) - يدافعهم (أولاً: مرجع ضمیر در فعل جمع است ص: يدافعون، ثانیاً: معادل «هم» در متن فارسی آن وجود ندارد) - يخرجهم (أولاً: مرجع ضمیر در فعل جمع است، ص: يخرجون، ثانیاً: معادل «هم» در متن فارسی آن وجود ندارد) - مهزوماً (صاحب حال جمع است) ص: مهزومین
 (۳) يهدّدون (ضمیر مفعولی «مان» در تعریب لحاظ نشده) - مدافعونه (أولاً: معادل صحیح برای «دفاع می‌کنند» نیست، ثانیاً: مرجع ضمیر جمع است) - يخرجهم (← توضیحات گزینه ۲) مهزوماً (← توضیحات گزینه ۲)
۳۴. گزینه ۴ درست است.
 با توجه به معنی (صدقه منجر به فقر جوامع می‌شود) هم از نظر مفهوم غلط است هم با توجه به متن
۳۵. گزینه ۱ درست است.
 با توجه به معنی (محافظت کنید خود را از آتش جهنم اگر چه بوسیله نصف خرما باشد) نفس صدقه دادن مهم است نه مقدار آن.
۳۶. گزینه ۴ درست است.
 با توجه به عبارت «إن الكلمة الجميلة ... تعدّ صدقة» این گزینه خطاست.
۳۷. گزینه ۳ درست است.
 با توجه به عبارت «يقوم بها الإنسان طالباً ... مرضاة الله تعالى» این گزینه صحیح است.
۳۸. گزینه ۴ درست است.
 الإنسان (ص: الإنسان، فاعل)
۳۹. گزینه ۱ درست است.
 كبرى (ص: كبرى، نعت و مرفوع بالتبعية)
۴۰. گزینه ۳ درست است.
 (۱) للمخاطب (ص: للمخاطبة)
 (۲) لازم (ص: متعدّ)
 (۴) نائب فاعله «الأعمال» (ص: نائب فاعله ضمير «هي» المستتر)
۴۱. گزینه ۱ درست است.
 (۲) مزید ثلاثی (ص: مجرد ثلاثی)
 (۳) ناقص (ص: أجوف) - فاعله الضمير المستتر (ص: فاعله «النبی»)
 (۴) فاعله ضمير «هو» المستتر (ص: فاعله «النبی»)
۴۲. گزینه ۲ درست است.
 (۱) مصدره: مطالبة (ص: مصدره: طلب)
 (۳) ممنوع من الصرف (ص: منصرف)
 (۴) صاحب الحال الضمير المستتر (ص: صاحب الحال «الإنسان»)

۴۳. گزینه ۲ درست است.
در این گزینه علامت فرعی رفع وجود ندارد، اما در بقیه گزینه‌ها «هذان، ولدان، اللذان، جاهلان» علامت رفعشان الف، و «یزیتون، یحصلون» مرفوع بثبوت نون اعراب هستند که همگی فرعی هستند.
۴۴. گزینه ۴ درست است.
در این گزینه با توجه به معنی (فراموش مکن که ...) «لا» حرف ناهیه و جازمه است که علامت جزم فعل، حذف حرف عله است، ص: لا تنس ...
۴۵. گزینه ۱ درست است.
با توجه به معنی (مادرم زمام امورخانه را بدست گرفت تا به من کمک کند) «أخذ» در این گزینه از نواسخ (افعال شروع) نیست، اما در بقیه گزینه‌ها از نواسخ می‌باشد (به معنی: شروع کرد).
۴۶. گزینه ۲ درست است.
در این گزینه «جدا» مفعول مطلق برای تأکید بر وقوع فعل است، اما در بقیه گزینه‌ها چنین تأکیدی وجود ندارد.
۴۷. گزینه ۳ درست است.
در این گزینه «لصديق» عطف بیان و تابع «هذا» است که مبتدا و مرفوع است، اما در بقیه گزینه‌ها «کلّ، ابن، الجاهل» همگی منصوب هستند.
۴۸. گزینه ۲ درست است.
در این گزینه جمله وصفیه وجود ندارد. اما در بقیه گزینه‌ها «یکتب، شاهدت، لاتری» همگی جمله وصفیه هستند.
۴۹. گزینه ۳ درست است.
در این گزینه صاحب حال «هؤلاء» جمع است پس «راضیا» خطاست و صحیح آن «راضین» می‌باشد، اما در بقیه گزینه‌ها خطایی وجود ندارد.
۵۰. گزینه ۱ درست است.
در این گزینه با توجه به معنی (تلاش ما در درسها بیشتر از دیگران است) ابهامی وجود ندارد تا تمییز لازم داشته باشد، اما بقیه گزینه‌ها تمییز نیاز دارند.

فرهنگ و معارف اسلامی

۵۱. گزینه ۴ درست است.
پیامبر گرامی اسلام (ص) در اولین روز دعوت مردم به رسالت آسمانی خود، در دامنه کوه صفا ایستاد و این گونه ندا سر داد: «ای مردم بگویند معبودی جز الله نیست، تا رستگار شوید»
۵۲. گزینه ۳ درست است.
قرآن در آیه شریفه «فیشربعابد الّذین یستمعون القول ...» می‌فرماید پس بندگان مرا مژده ده آنان که سخن را می‌شنوند و بهترین آن را پیروی می‌کنند اینانند که خدا آنان را هدایت کرده و اینانند خردمندان
۵۳. گزینه ۱ درست است.
انجام مسئولیت بزرگ و حساس، نیازمند برنامه‌ای است که ما را به آن سطح لازم از توانمندی ارتقاء دهد و تلاش برای تمدن اسلامی لازمه تحمل رنج‌ها و مشکلاتش می‌باشد.
۵۴. گزینه ۲ درست است.
بیت: «بندگی کن تا که سلطانت کنند
غنی لا تفتقر» به ثمرات اخلاص اشاره دارند.
۵۵. گزینه ۱ درست است.
حدیث شریف «أما المؤمن بمنزله کفّه المیزان ...» بیانگر سنت امتحان می‌باشد که با آیه شریفه «حسب الناس ان یتروکوا ان یقولوا آمنواهم لا یفتنون» هم مفهوم است
۵۶. گزینه ۲ درست است.
تشکیل خانواده بر اساس معیارهای الهی برای دستیابی به «لتسکنوا الیها» است و این ثمره برای «لقوم یتفکرون» می‌باشد «و من آیاته ان خلق لکم من انفسکم ازواجاً لتسکنوا الیها و جعل بینکم مودة و رحمة إن فی ذلک لآیات لقوم یتفکرون»
۵۷. گزینه ۴ درست است.
برخی از جوامع، امروزی بر خلاف احکام الهی عمل می‌کنند و حتی علت برخی از احکام را نمی‌دانند، اینها باید به عقل و خرد خود مراجعه و توجه کنند و بدانند که علم ما نسبت به علم و حکمت خداوند، بسیار ناچیز است و بنای زندگی بر پایه علم خداوند است که خوشبختی و سعادت را به ارمغان می‌آورد.
۵۸. گزینه ۳ درست است.
براساس آیه شریفه: «ما ارسلنا من رسول الاّ بلسان قومه لیبین لهم...»، تعدد پیامبران معلول رشد تدریجی سطح فکر جوامع و افراد بوده است.
۵۹. گزینه ۱ درست است.
قرآن کریم می‌فرماید: وما کنت تتلو من قبله من کتاب و لا تخطّه بيمينک اذا لارتاب المبطلون»
۶۰. گزینه ۲ درست است.
قرآن کریم می‌فرماید: فیما رحمة من الله لنت لهم و لو کنت فظاً غلیظ القلب لانفضوا من حولک»
۶۱. گزینه ۳ درست است.
قرآن کریم می‌فرماید: یا ایها الّذین آمنوا و اطیعوا الله و اطیعوا الرسول و اولی الامر منکم فان تنازعتم فی شیء فرتدوه الی الله و الرسول ان کنتم تؤمنون بالله و الیوم الاخر ذلک خیر و احسن تاویلاً»
۶۲. گزینه ۴ درست است.
آیه شریفه «انّ الّذین آمنوا و عملوا الصالحات اولئک هم خیر البریة» در وصف حضرت علی علیه‌السلام و پیروان او می‌باشد.

۶۳. گزینه ۲ درست است.
پس از رحلت رسول خدا (ص) در سال یازدهم، حوادثی رخ داد که رهبری امت را از مسیری که پیامبر اسلام (ص) برنامه‌ریزی کرده، خارج کرد و حضرت علی علیه‌السلام پس از گذشت ۲۵ سال از رحلت پیامبر اکرم (ص) فقط یک دوره کوتاه چهارسال و ۳ ماهه، اداره حکومت را به دست گرفت.
ص ۸۸، دینی سال سوم
۶۴. گزینه ۳ درست است.
خداپرستان معتقدند که بر اساس وعده الهی آینده نهایی جهان از آن حق خواهد بود و باطل شکست خورده و مغلوب، صحنه را ترک خواهد کرد و حق طلبان جهان را اداره خواهند کرد.
ص ۱۱۹، دینی سال سوم
۶۵. گزینه ۴ درست است.
تفقه، به معنای تفکر عمیق است و فقیه در عصر غیبت، دو مسئولیت مرجعیت دینی و رهبری و ولایت را به عهده دارد.
ص ۱۳۷، دینی سال سوم
۶۶. گزینه ۱ درست است.
اولین پیامد مهم نگرش منکرین معاد برای انسانی که «گرایش به جاودانگی» دارد (علت)، این است که همین زندگی چند روزه نیز برایش بی‌ارزش می‌شود؛ در نتیجه به یأس و ناامیدی دچار شده، شادابی و نشاط زندگی را از دست می‌دهد، از دیگران کناره می‌گیرد و به انواع بیماری‌های روحی دچار می‌شود. گاهی نیز برای تسکین خود و فرار از ناراحتی، در راه‌هایی قدم می‌گذارد که روز به روز بر سرگردانی و یأس او می‌افزاید. (معلول)
۶۷. گزینه ۲ درست است.
آیه شریفه «و ان كان مثقال حبة من خردل...» به ضرورت معاد در پرتو عدل الهی اشاره دارد.
ص ۶۵ و ۷۸، دینی سال دوم
۶۸. گزینه ۱ درست است.
وقتی دوزخیان می‌گویند: ما را به دنیا بازگردانید تا عمل صالح انجام دهیم، خداوند با پاسخ قاطع می‌فرماید: اگر بازگردید همان راه گذشته را پیش می‌گیرید. و آنان بزرگان خودشان و شیطان را مقصر می‌شمارند.
ص ۸۸، دینی سال دوم
۶۹. گزینه ۳ درست است.
تقوا در لغت به معنای حفاظت و نگهداری است و روزه، مصداق کامل تمرین صبر و پایداری در برابر خواهش‌های دل است.
ص ۱۷۸، دینی سال دوم
۷۰. گزینه ۴ درست است.
حضرت علی علیه‌السلام در وصف انسان‌هایی که عزت خود را در بندگی خدا یافته و بر گناه و هوس پیروز شده‌اند می‌فرماید:
عظم الخلق فی انفسهم فصغر مادونه فی اعینهم.
ص ۱۶۱، دینی سال سوم
۷۱. گزینه ۳ درست است.
پاکی و صفا قلب ثمره استغفار و توبه واقعی است و راه اصلاح و درمان جامعه در مقابل بیماری‌ها امر به معروف و نهی از منکر است.
ص ۷۰، دینی پیش‌دانشگاهی
۷۲. گزینه ۴ درست است.
در بینش اسلامی، کار خلاق و مولد منشأ اصلی کسب درآمد است و منطق فطرت نیز پدید آورنده یک شیء را مالک آن می‌داند.
ص ۱۶۲، دینی سال دوم
۷۳. گزینه ۲ درست است.
زنان به شکرانه نعمت زیبایی باید اولاً در حفظ و زیبایی و طراوت خود بکوشند و ثانیاً از این نعمت برای استحکام بنیان خانواده بهره ببرند.
ص ۱۳۹، دینی سال دوم
۷۴. گزینه ۱ درست است.
عرضه نابجای زیبایی، به جای گرمی بخشیدن به کانون خانواده «عفت و حیا» را از بین می‌برد و این دو گوهر مقدس را از او می‌گیرد و باعث شکست روحی و معنوی او می‌شود.
ص ۱۳۰، دینی سال دوم
۷۵. گزینه ۲ درست است.
مهم‌ترین هدف ازدواج رشد اخلاقی و تعالی تمام اعضای خانواده است و بدون مطالعه و آگاهی و برنامه‌ریزی درست نمی‌توان به موفقیت چندان رسید.
ص ۲۰۲، دینی سال سوم

فرهنگ و معارف اقلیت‌های دینی

۵۱. گزینه ۴ درست است.
پزشک می‌گوید: «تا خدا را در زیر چاقوی جراحی خود نبینم، هرگز او را نمی‌پذیرم» در واقع می‌دانیم این تصور درباره خدا خطایی بیش نیست و در واقع او خدایی را انکار کرده است که اساساً مورد اعتقاد خداشناسان نیز نیست. همین‌جاست که باید بگوییم یکی از دلایل انکار خدا، داشتن تصور نادرست درباره خداست.
صفحه ۶ دوم
۵۲. گزینه ۳ درست است.
اگر احساس علت‌یابی اصیل و ریشه‌دار در اعماق عقل و فکر انسان وجود نمی‌داشت، هرگز با تحمل زحمات فراوان به جست‌وجو و کاوش برای یافتن علت پدیده‌ها نمی‌پرداخت و در نتیجه، قدم در عالم علم و پیشرفت‌های علمی نمی‌گذاشت.
صفحه ۱۶ دوم
۵۳. گزینه ۱ درست است.
یکی از عواملی که گاهی منتهی به روگردانی از خدا می‌شود، اظهارات نادرست افراد ناوارد و غیرمتخصص در دفاع از حقایق دینی و الهی است.
صفحه ۲۹ دوم
۵۴. گزینه ۲ درست است.
خدای یگانه را بندگی کردن، توحید عملی است و اعتقاد به یگانگی خداوند داشتن ناظر بر توحید نظری می‌باشد. هرگاه خود را به کسی یا چیزی یا مرکزیتی یا حزبی یا میل و هوسی می‌سپاریم و بی‌هیچ قید و شرطی تسلیم او می‌شویم، آن را بندگی یا عبادت کرده‌ایم. در این صورت ما عبد او، و او معبود ما گردیده است.
صفحه ۴۰ دوم
۵۵. گزینه ۱ درست است.
«جزر و مدها»، «الهامات غریزی در حیوانات» و «نیروی عقل در انسان» به‌ترتیب نمونه‌ای دیگر از هدایت عمومی الهی می‌باشند.
صفحات ۶۴ و ۶۵ و ۶۶ دوم

۵۶. گزینه ۲ درست است.
حق مسلم دانستن بهره‌کشی از دیگران، مثل بهره‌کشی از سیاه‌پوستان به وسیله سفیدپوستان و آن را حق طبیعی خود دانستن، عقیده جاهلانه است. در تمام این موارد اگر دقت و بررسی کامل به عمل آید، معلوم خواهد شد که بی‌عدالتی سرچشمه‌ای جز نقص ندارد.
صفحه ۴۴ دوم
۵۷. گزینه ۴ درست است.
مکتب انبیاء، نیازمندی به یک مکتب جامع و کامل را بدون جواب نگذاشته و از افقی مافوق عقل انسان، یعنی افق وحی و قانون‌گذاری الهی، خطوط اصلی این راه را مشخص کرده (اصل نبوت) و کار عقل و علم را حرکت در درون این خطوط اصلی قرار داده است. در نظر یک خداشناس واقعی، هیچ چیز با اهمیت‌تر از مسئولیت در پیشگاه خداوندی نیست. این احساس مسئولیت سبب می‌شود زندگی انسان به کلی دگرگون شود و از هرگونه کار زشت و ناروا پرهیز کند.
صفحات ۵۵ و ۸۲ دوم
۵۸. گزینه ۳ درست است.
در فعالیت‌های تدبیری، نیروی محرک و برانگیزاننده انسان مصلحت است نه لذت و اساسی‌ترین مسأله پیش‌روی انسان، سرنوشت او پس از مرگ است.
صفحات ۶۸ و ۷۰ دوم
۵۹. گزینه ۱ درست است.
مسئولیت انسان در بینش دینی و مذهبی، نتیجه منطقی اختیاری است که از جانب خداوند به او عطا شده است و لذا مسئولیت او منحصر به دایره اختیار او بوده و در مواردی که فاقد هرگونه اختیار باشد مسئولیتی نیز برعهده او نخواهد بود.
صفحه ۱۱ سوم
۶۰. گزینه ۲ درست است.
در مکتب مارکسیسم، امتیاز انسان نسبت به حیوان ابزارسازی او است و اخلاق را بازتابی از شرایط اقتصادی می‌داند.
صفحه ۱۴ سوم
۶۱. گزینه ۳ درست است.
در پیکار درونی و بیرونی با دشمنان انسانیت، ایمان موجب پیروزی انسان می‌گردد و بهترین معیار برای تشخیص و ارزیابی ایمان خود و دیگران، اعمال و کردار و خصوصیات روحی و اخلاقی است.
صفحه ۱۴ سوم
۶۲. گزینه ۴ درست است.
یکی از مسائلی که در زندگی روزانه توجه انسان را به خود جلب می‌کند این است که بعضی افراد با وجود برخورداری از علم و آگاهی، در زندگی عملی خویش نمی‌توانند از علمی که اندوخته‌اند و آگاهی که تحصیل کرده‌اند، بهره ببرند. گویی در وجود آنان علم و عمل دو حساب جداگانه دارد. نه عمل برخوردار از علم و آگاهی است و نه علم را کاری به عمل هست.
صفحه ۲۱ سوم
۶۳. گزینه ۲ درست است.
پوچ پنداری حکمت و شعور را در حیات انسانی انکار می‌نماید و مکاتب الهی حیات مادی را گذرگاه معرفی می‌نماید.
صفحه ۳۱ سوم
۶۴. گزینه ۳ درست است.
نگرانی از مرگ زاینده میل به جاودانگی است و از آنجایی که در نظام طبیعت هیچ میلی گزاف و بیهوده نیست، می‌توان این میل و کشش را دلیلی بر بقای بشر پس از مرگ دانست.
صفحه ۳۷ سوم
۶۵. گزینه ۴ درست است.
اعتقاد ما به معاد، در درجه اول از اعتقاد ما به انبیاء و یقین بر صدق دعوت آنان سرچشمه می‌گیرد و عقل نسبت به کشف و شناخت جزئیات آن ناتوان است.
صفحات ۴۴ و ۵۲ سوم
۶۶. گزینه ۱ درست است.
شخصیت انسان همانا روح اوست از گزند هرگونه تباهی و نیستی در امان مانده و در عرصه محشر با همان شخصیت قبلی خود همراه با جسم ظاهر گردیده و باید آثار اعمال خود را دریافت دارد.
صفحه ۵۸ سوم
۶۷. گزینه ۲ درست است.
رعایت نمودن بهداشت غذایی و ابتلاء به امراض از نوع محصول طبیعی خود عمل می‌باشد و کیفر دزدی در روز حساب که به عنوان پاداش یا کیفر به انسان داده می‌شود، عین عمل او است.
صفحات ۶۹ و ۷۰ سوم
۶۸. گزینه ۱ درست است.
آنان که وجود خدا را انکار می‌کنند، ترجیح می‌دهند به جای هرگونه بحث و اندیشه‌ای درباره ارزش و اعتبار دلایل «خداپاوری» درباره ریشه‌ها و خاستگاه‌های «خداگرایی» بحث کنند. گروه اول سعی می‌کند با اثبات بی‌پایگی انگیزه‌های خداگرایی و خداجویی، اصولاً خود را از شنیدن دلایل اثبات وجود خدا بی‌نیاز سازند.
صفحه ۳ چهارم
۶۹. گزینه ۳ درست است.
آنچه انسان را، از حیوان متفاوت می‌سازد یکی همین علم انسان به جهل اوست. جهل، به خودی خود نمی‌تواند منشأ حرکت و چاره‌جویی شود، بلکه علم به جهل است که او را به سمت درمان جهل می‌راند و این علم به جهل غیر از جهل مطلق است و یک صفت مشخص و برجسته انسانی است.
صفحه ۱۱ چهارم
۷۰. گزینه ۴ درست است.
آنچه تاریخ اثبات می‌کند این است که همواره بیشترین مانع را در برابر حرکت‌های اصیل خداپرستان، همین طبقات حاکم و استثمارگر ایجاد کرده‌اند.
صفحه ۱۷ چهارم
۷۱. گزینه ۳ درست است.
رفتارهای غریزی در کنار رفتارهای بازتابی (رفلکسی) و در برابر رفتارهای آموختنی (عادت‌ی) قرار می‌گیرند.
صفحه ۲۶ چهارم
۷۲. گزینه ۴ درست است.
کسی نمی‌تواند بگوید عالم تصادفی است و من هم تصادفاً متوجه تصادفی بودن آن شده‌ام، بلکه یقیناً قبول دارد که میان ساختمان ذهنی و عصبی و قوه اندیشه و شناخت انسان با عالم خارج، نوعی هماهنگی وجود دارد و دستگاه ادراکی او دارای نظم منطقی است که او را به این نتیجه که جهان تصادفی به وجود آمده و تصادفی در جریان و گردش است رسانده است، یعنی او قبول دارد که دقیقاً به کمک یک واقعیت منظم و بنابراین غیرتصادفی به این نظریه دست یافته است و این نقض آشکار این طرح است.
صفحه ۴۲ چهارم

۷۳. گزینه ۲ درست است.
دخالت حکمت و تدبیر در پدیده‌های هدفدار حاکی از علت غایی است و «توضیح از چگونگی پیدایش پدیده‌ها» به علت فاعلی اشاره دارد.
صفحه ۸۴ چهارم
۷۴. گزینه ۱ درست است.
جهان، جهان خیر و شر است، اما آنان که به دلیل وجود خیر و شر در عالم به دو خدا معتقد شده‌اند و یکی را آفریدگار خیرها و خوبی‌ها و آن دیگری را خالق بدی‌ها و شرها دانسته‌اند در اشتباه‌اند.
صفحه ۸۴ چهارم
۷۵. گزینه ۲ درست است.
ماتریالیسم می‌گوید: چون جهان، جهان اشیاء مادی است و هر شیء مادی خاصیتی دارد که از آن جدا شدنی نیست و این خاصیت‌هاست که جهان را بدین صورت که هست در آورده است.
صفحه ۵۴ چهارم

زبان انگلیسی

- بخش اول: گرامر و واژگان
۷۶. گزینه ۲ درست است.
شکل فعل بعد از stop زمانی که به توقف کاری که در حال انجام است اشاره می‌کند به صورت اسم مصدر یعنی (ing + فعل) می‌باشد.
۷۷. گزینه ۳ درست است.
از عبارات so as to و in order to و so that برای نشان دادن منظور و مقصود انجام کاری استفاده می‌کنیم مانند:
I turned on the radio so as to listen to the news.
۷۸. گزینه ۱ درست است.
در این جمله بعد از فاعل یک عبارت کوتاه شبه جمله وصفی آمده است که حالت کامل آن who are living می‌باشد.
۷۹. گزینه ۳ درست است.
در این جمله enough قبل از اسم قرار گرفته است و معنی کافی می‌دهد.
۸۰. گزینه ۴ درست است.
فعل کمکی may و گذشته آن might به صورت may have یا might have برای گذشته به کار می‌رود و به معنی ممکن بودن، احتمال داشتن، چه بسا که شاید خورده باشند می‌باشد.
The children might have eaten it.
۸۱. گزینه ۱ درست است.
او هنگام رانندگی باید تقاطع را اشتباه انتخاب کرده باشد. این نشان‌دهنده علت گم شدن اوست.
(۱) پیچ، تقاطع (۲) هشدار (۳) حفاری (۴) تعلیم، تربیت
۸۲. گزینه ۴ درست است.
نویسنده خیلی راحت تحت تأثیر دوستانش قرار می‌گیرد.
(۱) رفتار کردن (۲) عمل کردن (۳) طراحی کردن (۴) تحت تأثیر قرار گرفتن
۸۳. گزینه ۴ درست است.
بعد از هیجانان تعطیلاتمان زندگی خیلی آرام به نظر می‌رسد.
(۱) اظهارات (۲) اسناد (۳) آزمایشات (۴) هیجانان
۸۴. گزینه ۳ درست است.
حرکتی که شما با دست‌هایتان، سرتان یا صورت‌تان انجام می‌دهد تا معنی بخصوصی را نشان دهید نامیده می‌شود.
(۱) وضعیت (۲) تماس (۳) ژست (۴) تمرین
۸۵. گزینه ۲ درست است.
او تلاش کرد خودش را منظم کند که هفته‌ای دو کتاب بخواند.
(۱) شرح دادن (۲) منظم کردن (۳) جستجو کردن (۴) مشاهده کردن
۸۶. گزینه ۲ درست است.
به هم ریختن ازدواجشان برای فرزندان بسیار دردناک بود.
(۱) دقیق (۲) دردناک (۳) اهلی (۴) ویژه
۸۷. گزینه ۴ درست است.
این گونه رفتار دیگر از نظر اجتماعی قابل قبول نیست.
(۱) راحت، بی‌دردسر (۲) با نگرانی (۳) سخت، به شدت (۴) از نظر اجتماعی
- بخش دوم: کلوز تست
۸۸. گزینه ۳ درست است.
عنوان فصول، که به صورت پررنگ تایپ می‌شود، موضوع کلی مطالبی که در ادامه می‌آیند را ذکر می‌کند.
(۱) اجازه دادن (۲) امتداد دادن (۳) بیان کردن، ذکر کردن (۴) توجه کردن
۸۹. گزینه ۳ درست است.
به طور مکرر شما خلاصه‌هایی در انتهای هر فصل می‌باید، اغلب با سؤالات و تمرینات فکری.
(۱) قبلاً (۲) با بی‌دقتی (۳) مکرراً (۴) از نظر اقتصادی
۹۰. گزینه ۱ درست است.
خلاصه‌ها
(۱) ظرفیت‌ها (۲) ظرفیت‌ها (۳) کیفیت‌ها (۴) رازها، اسرار
۹۱. گزینه ۱ درست است.
آنها را نادیده نگیرید، آنها در متن گنجانده شده‌اند تا به شما کمک کنند تا اطلاعات را به صورت تصویری مجسم کنید.
(۱) نادیده گرفتن (۲) اطلاع دادن (۳) تعلیم دادن (۴) جستجو کردن
۹۲. گزینه ۲ درست است.
آنها کمک‌های با ارزشی برای درک کردن می‌باشند.
(۱) احتمالی (۲) با ارزش (۳) خواندنی (۴) حاضر و آماده

بخش سوم: درک مطلب

۹۳. گزینه ۱ درست است.
 کدام یک از گزینه‌های زیر راجع به «خواب امتحان» درست است؟
 (۱) آن اسمی بود که ۷۵ سال قبل به نوع خاصی از خواب داده شده بود.
 (۲) آن روشی برای بررسی خواب افراد بالغ بود.
 (۳) فروید عقیده داشت که آن بدترین نوع خواب بود.
 (۴) فروید دبیرستان‌ها را به علت نادیده گرفتن این خواب‌ها مقصر می‌دانست.
۹۴. گزینه ۴ درست است.
 «خواب امتحان» زمانی اتفاق می‌افتاد که افراد
 (۱) در شرف امتحان دادن بودند
 (۲) داشتند در یک چیز مهم شکست می‌خورند
 (۳) امتحانات دبیرستانی داشتند
 (۴) می‌خواستند با یک چالش دشوار روبه‌رو شوند.
۹۵. گزینه ۳ درست است.
 دکتر فروید با امتحان رسمی موافق نیست زیرا
 (۱) مابین افراد بالغ اتفاق می‌افتد
 (۲) باعث نوعی آسیب فکری می‌شود
 (۳) باعث نوعی آسیب فکری می‌شود
 (۴) باعث نوعی آسیب فکری می‌شود.
۹۶. گزینه ۱ درست است.
 در رؤیا، بیننده رؤیا موفق نمی‌شد زیرا او
 (۱) به دلایلی محکوم به شکست بود
 (۲) قبلاً شکست خورد بود و مضطرب بود
 (۳) قبلاً شکست خورد بود و مضطرب بود
 (۴) قبلاً شکست خورد بود و مضطرب بود.
۹۷. گزینه ۴ درست است.
 طبق متن، ببرد باید به ساحل می‌رفت زیرا او
 (۱) دوست داشت که در ساحل بماند
 (۲) شغل نداشت و پولی بسیار کمی داشت
 (۳) شغل نداشت و پولی بسیار کمی داشت
 (۴) شغل نداشت و پولی بسیار کمی داشت.
۹۸. گزینه ۴ درست است.
 پس از اینکه ببرد به هستینگز رفت، تمام کارهای زیر را انجام داد به جز اینکه
 (۱) با موتوری قدیمی که در آشغال‌ها پیدا کرده بود کار کرد
 (۲) به اختراعاتی فکر کرد که به آنها علاقه‌مند بود
 (۳) از طریق وایرلس عکس‌هایی را انتقال داد
 (۴) یک ظرف فلزی کوچک اختراع کرد.
۹۹. گزینه ۴ درست است.
 کدام جمله طبق متن درست نیست؟
 (۱) ریش یکی از اعضای مؤسسه در ماشین ببرد گیر کرد.
 (۲) در ۱۲ اکتبر ۱۹۲۵، ببرد عکس صورت یک انسان را منتقل کرد.
 (۳) انجمن پادشاهی آمدند تا اختراع او را ببینند.
 (۴) نمایش ببرد شکست خورد.
۱۰۰. گزینه ۱ درست است.
 دلیل اینکه سیستم تلویزیونی ببرد انتخاب نشد این بود که
 (۱) روش‌های انتقال بهتری توسط دیگران کشف شد
 (۲) بی‌بی‌سی تمام سیستم‌های تلویزیونی موجود را کنترل و بررسی کرد
 (۳) همیشه در زمان‌های حساس زندگی ببرد به مشکل برمی‌خورد
 (۴) جان ببرد می‌توانست به آسانی روی اختراعات دیگر کار کند

ریاضی

۱۰۱. گزینه ۳ درست است.
 مجموعه‌ای متناهی C و مجموعه‌ای نامتناهی B و مجموعه‌ای نامتناهی A
 مجموعه $A \cap C$ مجموعه متناهی است و اشتراک یک مجموعه متناهی با هر مجموعه‌ای همواره متناهی است.
۱۰۲. گزینه ۱ درست است.
 $m = \tan(180^\circ - 120^\circ) = \tan 60^\circ = \sqrt{3}, (1, 0) \in d$
 $y - y_1 = m(x - x_1) \Rightarrow y - 0 = \sqrt{3}(x - 1) \Rightarrow y = \sqrt{3}x - \sqrt{3}$
 در نتیجه:
۱۰۳. گزینه ۲ درست است.

$$\frac{\sin x}{\cos x} - \frac{1}{\cos x} + \frac{\cos x}{1 + \sin x} - \frac{\sin x}{1}$$

$$= \frac{\sin x + \sin^2 x - 1 - \sin x + \cos^2 x - \sin x \cos x (1 + \sin x)}{\cos x (1 + \sin x)}$$

$$= \frac{-\sin x \cos x (1 + \sin x)}{\cos x (1 + \sin x)} = -\sin x$$

۱۰۴. گزینه ۴ درست است.

$$r = \frac{r+E}{\sqrt[3]{\pi}}$$

$$v = \frac{r}{3} \pi r^3 = \frac{r}{3} \pi \left(\frac{r+E}{\sqrt[3]{\pi}} \right)^3 = \frac{r}{3} \pi \times \frac{(r+E)^3}{\pi} = \frac{r}{3} (r^3 + 3r^2E + 3rE^2 + E^3)$$

$$v = 36 + 36E, 0/1 \leq E \leq 0/11 \Rightarrow 3/6 \leq 36E \leq 3/96$$

در نتیجه:

بنابراین:

$$v = 36 + 3 + E_1, 0/6 \leq E_1 \leq 0/96$$

$$v = 39 + E_1, 0/6 \leq E_1 \leq 0/96$$

۱۰۵. گزینه ۲ درست است.

$$4(14-24) + 10(18-24) + 12(20-24) + 15(24-24) + k(30-24) + 8(32-24) = 0$$

$$4(-10) + 10(-6) + 12(-4) + 15 \times 0 + k(6) + 8(8) = 0$$

در نتیجه:

$$-40 - 60 - 48 + 6k + 64 = 0 \Rightarrow 6k = 148 - 64 = 84 \Rightarrow k = \frac{84}{6} = 14$$

$$4 + 10 + 12 + 15 + 14 + 8 = 63$$

۱۰۶. گزینه ۴ درست است.

۱۰۷. گزینه ۳ درست است.

$$\frac{y}{(x-1)(x^2+x+1)} - \frac{2}{x-1} = \frac{1}{(x-1)(x+1)} - 2, x \neq 1, x \neq -1$$

$$\frac{y-2x^2-2x-2}{(x-1)(x^2+x+1)} = \frac{1-2x^2+2}{(x-1)(x+1)}$$

در نتیجه:

$$-2x^2 - 4x^2 + 3x + 5 = -2x^2 - 2x^2 + x^2 + 3x + 3$$

$$2x^2 - 5x^2 + 2 = 0 \Rightarrow x^2 = \frac{5 \pm \sqrt{25-16}}{2} = \frac{5 \pm 3}{2} = \begin{cases} 4 \\ 1 \end{cases}$$

$$x = \pm \sqrt{2}, x = \pm \frac{\sqrt{2}}{2} \Rightarrow \sqrt{2} - (-\sqrt{2}) = 2\sqrt{2}$$

بنابراین:

۱۰۸. گزینه ۱ درست است.

$$\begin{cases} x' + x'' = -\frac{-5}{1} = 5 \\ x'x'' = c \\ x' = 4x'' \end{cases} \Rightarrow 4x'' + x'' = 5 \Rightarrow x'' = 1 \Rightarrow x' = 4$$

$$x'x'' = 1 \times 4 = 4 = c \Rightarrow x' - x'' + c = 4 - 1 + 4 = 7$$

۱۰۹. گزینه ۲ درست است.

$$x - |x| \geq 0 \Rightarrow x \geq |x| \Rightarrow x \geq 0$$

$$x - |x| = 0 \Rightarrow \sqrt{x-|x|} = \sqrt{0} = 0$$

در نتیجه:

$$f(x) = \frac{f}{1} = f \Rightarrow R_f = \{f\}$$

۱۱۰. گزینه ۴ درست است.

$$f(x-2) = x^2 - 4x + 4 + 1 = (x-2)^2 + 1$$

$$f(x) = x^2 + 1$$

$$g(x) = 3(1 - 2(x^2 + 1)) = 3(-2x^2 - 1) = -6x^2 - 3$$

در نتیجه:

$$f(-2) = (-2)^2 + 1 = 5, g(-1) = -6(-1)^2 - 3 = -9$$

$$f(-2) + g(-1) = 5 + (-9) = -4$$

۱۱۱. گزینه ۳ درست است.

$$\begin{array}{cccccccc} \square & \square & & \square & \square & \square & \square & \square & \square \\ \wedge & \wedge & & \wedge & \wedge & \wedge & \wedge & \wedge & \wedge \end{array}$$

$$8 \times 8 \times 10 \times 10 \times 10 \times 10 \times 10 \times 10 \times 10 \times 10 = 8^7 \times 10^8$$

$$= (2^3)^7 \times (2 \times 5)^8 = 2^{21} \times 2^8 \times 5^8 = 2^{29} \times 5^8$$

۱۱۲. گزینه ۲ درست است.

$$\frac{(2n)!}{(2n-r)!} = 6 \times \frac{(2n)!}{(2n-2n+r)!(2n-r)!} \Rightarrow \frac{6}{r!} = 1 \Rightarrow r! = 6 \Rightarrow r = 3$$

$$\frac{P(7,3)}{C(5,3)} = \frac{\frac{7!}{4!}}{\frac{5!}{3!2!}} = \frac{5 \times 6 \times 7}{10} = 21$$

بنابراین:

۱۱۳. گزینه ۱ درست است.

$$\frac{1}{2} + \frac{1}{4} + \frac{1}{8} + \dots = \frac{\frac{1}{2}}{1 - \frac{1}{2}} = 1$$

$$-\frac{1}{3} + \frac{1}{6} - \frac{1}{12} + \dots = \frac{-\frac{1}{3}}{1 - (-\frac{1}{2})} = \frac{-\frac{1}{3}}{\frac{3}{2}} = -\frac{2}{9}$$

$$\frac{1}{5} + \frac{1}{10} + \frac{1}{20} + \dots = \frac{\frac{1}{5}}{1 - \frac{1}{2}} = \frac{\frac{1}{5}}{\frac{1}{2}} = \frac{2}{5}$$

$$1 - \frac{2}{9} + \frac{2}{5} = \frac{53}{45}$$

۱۱۴. گزینه ۳ درست است.

دنباله فیبوناتچی

$$1, 1, 2, 3, 5, 8, 13, 21, 34, 55, 89, 144, \dots$$

$$144 = \text{جمله دوازدهم} \quad \text{و} \quad 21 = \text{جمله هشتم}$$

$$\text{مجموعه ۸ جمله} = 2 \times 21 + (13 - 1) = 42 + 12 = 54$$

$$\text{مجموعه ۱۲ جمله} = 2 \times 144 + (89 - 1) = 288 + 88 = 376$$

$$376 - 54 = 322$$

۱۱۵. گزینه ۱ درست است.

$$\begin{array}{c} y \\ \text{-----} \\ x \qquad \qquad 20 \end{array} \quad , \quad \frac{y}{x} = \frac{x}{20}, y = x + 20$$

بنابراین:

$$\frac{x+20}{x} = \frac{x}{20} \Rightarrow x^2 = 20x + 400 \Rightarrow x^2 - 20x - 400 = 0$$

$$x = 10 \pm \sqrt{100 + 400} = 10 \pm \sqrt{500} = \begin{cases} 10 + 10\sqrt{5} & \text{قابل قبول} \\ 10 - 10\sqrt{5} & \text{غیر قابل قبول} \end{cases}$$

$$y = 10 + 10\sqrt{5} + 20 = 30 + 10\sqrt{5} = 10(3 + \sqrt{5})$$

۱۱۶. گزینه ۲ درست است.

$$\log_7 x = y \Rightarrow x = 7^y \Rightarrow \log_7(1 + \sqrt{x}) = \log_7(1 + \sqrt{7^y}) = y$$

در نتیجه:

$$1 + \sqrt{3^y} = 2^y \Rightarrow 1 + 3^{\frac{y}{2}} = 2^y \Rightarrow y = 2 \Rightarrow x = 3^2 = 9$$

$$\log_{\sqrt{x+6}} x + 18 = \log_9 27 = \log_{\frac{3}{2}} 3^3 = \frac{3}{2}$$

بنابراین:

۱۱۷. گزینه ۳ درست است.

$$p_t = p_0(1+r)^t, \frac{1}{20} = 0.05$$

$$2000000 = 1000000(1+0.05)^t \Rightarrow 2 = (1+0.05)^t \Rightarrow \log_{1.05} 2 = t$$

در نتیجه:

$$\frac{\log_{10} 2}{\log_{10} 1.05 \times 10^{-2}} = \frac{\log 2}{\log 1.05 - 2 \times \log 10} = \frac{0.3}{2.02 - 2} = \frac{0.3}{0.02} = \frac{300}{20} = 15 \text{ سال}$$

۱۱۸. گزینه ۴ درست است.

$$D = 10 \log \frac{I}{I_0} \Rightarrow 90 = 10 \log \frac{I}{10^{-12}} \Rightarrow \log \frac{I}{10^{-12}} = 9$$

بنابراین:

$$\frac{I}{10^{-12}} = 10^9 \Rightarrow I = 10^{-12} \times 10^9 = 10^{-3}$$

۱۱۹. گزینه ۴ درست است.

$\begin{bmatrix} \square & \square & \square & \square \\ 3 & 2 & 1 & 1 \end{bmatrix}$	$3 \times 2 \times 1 \times 1 = 6$
$\begin{bmatrix} \square & \square & \square & \square \\ 2 & 2 & 1 & 2 \end{bmatrix}$	$2 \times 2 \times 1 \times 2 = 8$
$\begin{bmatrix} \square & \square & \square & \square \\ 1 & 2 & 2 & 1 \end{bmatrix}$	$1 \times 2 \times 2 \times 1 = 4$
$\begin{bmatrix} \square & \square & \square & \square \\ 1 & 3 & 2 & 1 \end{bmatrix}$	$1 \times 3 \times 2 \times 1 = 6$

$$\Rightarrow 6 + 8 = 14 = n(S)$$

$$\Rightarrow 4 + 6 = 10 = n(A)$$

$$p(A) = \frac{n(A)}{n(S)} = \frac{10}{14} = \frac{5}{7}$$

۱۲۰. گزینه ۱ درست است.

$$C(7, 4) = \frac{7!}{3!4!} = \frac{5 \times 6 \times 7}{6} = 35 = n(S)$$

$$C(5, 2) = \frac{5!}{3!2!} = \frac{4 \times 5}{2} = 10 = n(A)$$

$$p(A) = \frac{n(A)}{n(S)} = \frac{10}{35} = \frac{2}{7}$$

(حال اگر به هر کدام از کارت های دو حرفی، حروف a و g را اضافه کنیم، کارت های ۴ حرفی خواهیم داشت که حتماً شامل حروف a و g است)

اقتصاد

۱۲۱. گزینه ۱ درست است.

روش حل:

$$\frac{70,000,000}{5} = 14,000,000 \leftarrow \text{تعداد خانوار جمعیتی در این کشور}$$

$$\frac{14,000,000 \times 28}{100} = 3,920,000 \rightarrow 28\% \text{ خانوارها که روشنایی مورد مصرف خود را افزایش داده‌اند}$$

$$\frac{784,000,000}{3,920,000} = 200 \rightarrow \text{مقدار روشنایی افزوده شده بر حسب «وات»}$$

$$200 \div 2 = 100 \rightarrow \text{الف) هر خانوار ۲ عدد لامپ «۱۰۰ وات» را بر مصرف روشنایی خود افزوده‌اند}$$

$$\frac{784/000/000}{1000/000} = 784 \rightarrow \text{ب) مقدار افزایش مصرف بر حسب مگاوات}$$

$$\frac{784}{2352} = \frac{1}{3} \rightarrow \text{ج) افزایش مصرف بر حسب نسبت تولید برق «نیروگاه»}$$

۱۲۲. گزینه ۱ درست است.

الف) در بازار هنگامی «کمبود عرضه» اتفاق می‌افتد که قیمت از سطح «قیمت تعادلی» پائین‌تر باشد. در نتیجه گروهی از مصرف‌کنندگان موفق به خرید کالای مورد نیاز خود نخواهند شد. این گروه برای خرید کالا حاضرند مبلغ بالاتری بپردازند و این امر سبب افزایش قیمت کالا می‌شود با بالا رفتن قیمت کالا، قانون: «تقاضا و قیمت» برای تولیدکننده و مصرف‌کننده خود را می‌نمایند که در فصل مربوطه خوانده‌اید.

ب) برای اینکه بتوانیم کالاها و خدمات مورد نیاز خود را با استفاده از منابع و امکانات موجود تهیه کنیم، به کار و تلاش نیاز داریم. به عبارتی، این منابع به گونه‌ای هستند که نمی‌توانند مورد استفاده قرار گیرند و نیازهایمان را برطرف کنند بلکه باید با یک سلسله اقدامات آنها را به کالاهای مورد نیاز خود تبدیل کنیم.

ج) اهداف اقتصادی دولت را می‌توان به این صورت دسته‌بندی کرد: ۱- اشتغال کامل ۲- ثبات قیمت‌ها ۳- رشد و توسعه اقتصادی ۴- بهبود وضع توزیع درآمد.

۱۲۳. گزینه ۲ درست است.

الف) معاملات سلف: بانک محصولات تولیدی آینده بنگاه‌ها را «پیش‌خرید» می‌کند.

ب) در جامعه ما به دلیل پرهیز از «ریا» که «وراق قرضه» مشتمل بر آن است، طرح استفاده از اوراق مشارکت ایجاد شده است.

ج) دو گروه عمده‌ای که از تجارت بین‌الملل سود می‌برند: ۱- تولیدکنندگان: ادامه کار بسیاری از تولیدکنندگان به وارد کردن ماشین آلات و لوازم یدکی یا مواد اولیه از دیگر کشورها بستگی دارد. دیگر اینکه بازارهای داخلی محدودند، به همین دلیل آنان از طریق صادرات می‌توانند به بازارهای وسیع‌تری دسترسی داشته باشند و کالاهای اضافی خود را با قیمت مناسب و شرایط بهتر به فروش برسانند. ۲- مصرف‌کنندگان

۱۲۴. گزینه ۲ درست است.

الف) در چند دهه اخیر، مباحث مربوط به توسعه اقتصادی شاهد تحولات چشم‌گیری بوده است. از جمله این تحولات، تغییر نگرش به مسائل توسعه است. برای مثال در گذشته هدف اصلی برنامه‌ریزی‌های اقتصادی تأکید بر رشد اقتصادی بدون توجه به مسائلی نظیر: فقر و نحوه توزیع تولید بین اقشار مختلف جامعه بود. به همین دلیل، اقتصاددانان به دنبال یافتن روش‌هایی بودند که تا حد امکان پس‌انداز را که یکی از منابع اصلی تأمین سرمایه است، افزایش دهند.

ب) طرفداران اقتصاد آزاد: این گروه دخالت دولت در اقتصاد را رد می‌کنند و آن را موجب کند شدن حرکت جوامع به سمت پیشرفت می‌دانند. آنها معتقدند که دولت با دخالت در اقتصاد باعث گسترش ناکارایی و کاهش تحرک بخش خصوصی می‌شود و این امر نظم اقتصادی را به هم می‌زند. آنان برای اثبات ادعای خود شواهد فراوانی از ناکارایی و اقدامات نادرست دولت‌ها را ارائه می‌کنند.

ج) یکی از دلایل کاهش قدرت خرید پول، حجم زیاد پول نسبت به تولید در یک جامعه است. هر چه حجم پول نسبت به تولید کمتر باشد قدرت خرید آن بیشتر می‌شود و در صورت افزایش حجم پول، قدرت خرید آن کاهش می‌یابد. به این ترتیب، اگر کشوری با افزایش حجم پول روبرو شود، زمینه بروز تورم که یکی از مشکلات اقتصادی است در آن کشور فراهم می‌آید. نتیجه‌ای که از این بحث می‌توان به دست آورد این است که کاهش قدرت خرید پول در یک جامعه، نتیجه وجود تورم در آن جامعه است.

۱۲۵. گزینه ۲ درست است.

الف) به پاسخ بند «ب» سؤال ۱۱۷ مراجعه شود.

ب) در مباحث اقتصادی، وقتی از بازار یک کالای خاص سخن می‌گوییم، منظور ارتباط مجموعه خریداران و فروشندگان آن کالا و نحوه رفتار و عکس‌العمل آنها نسبت به تغییر عوامل اقتصادی است و نه ضرورتاً مکان خاصی که به اصطلاح بازار نامیده می‌شود. به طور مثال وقتی بازار کالایی مثل روغن نباتی مطالعه می‌شود، در واقع وضعیت خریداران و فروشندگان این کالا و نیز مناطقی که بر رفتارشان حاکم است، مورد نظر است. همچنین سعی بر این است ببینند که تغییرات در این بازار چه تغییری در قیمت و مقدار آن کالا ایجاد می‌کند.

ج) فعالیت دولت در عرصه اقتصاد را در دو محور عمده می‌توان بررسی کرد: ۱- عرضه کالا و خدمات: به طور مثال، در این زمینه دولت با تأسیس شرکت‌ها و مؤسسات مختلف که با نام شرکت‌های دولتی شناخته می‌شوند، اقدام به فعالیت می‌کند. ۲- وضع قوانین و سیاست‌گذاری در اقتصاد.

۱۲۶. گزینه ۳ درست است.

الف) به اعتبارهایی که مدت آنها بیش از یک سال است، اعتبار بلند مدت گفته می‌شود. بانک از محل موجودی سپرده‌های غیردیداری (مدت‌دار) مشتریان و سرمایه اولیه خود، اعتباراتی در اختیار مشتریان قرار می‌دهد. در مواقعی نیز ممکن است خود بانک از همین محل و از طریق ایجاد بنگاه اقتصادی یا خرید سهام سایر بنگاه‌ها، به سرمایه‌گذاری اقدام کند.

ب) شرکت سهامی، شرکتی است که برای انجام امور تجاری تشکیل می‌شود و سرمایه آن متشکل از سهام هم‌ارزش است. صاحبان سهام به نسبت سهامی که خریده‌اند در سود و زیان شرکت شریک می‌شوند. شرکت‌های سهامی به دو نوع: سهامی عام و سهامی خاص تقسیم می‌شوند که فقط شرکت‌های سهامی عام در «بورس» پذیرفته می‌شوند.

ج) شرایط و امکانات موجود طبیعی یا فناوری در هر کشور سبب می‌شود که ساکنان آن کشور به تولید کالای خاصی بپردازند. به طور مثال: انار و فرش در اغلب کشورهای دنیا و آناناس در ایران تولید نمی‌شود یا بسیاری از واکسن‌ها به لحاظ علم و فناوری در کشورهای همسایه امکان تولید ندارد اما مردم هر کشوری نیازهای گوناگونی دارند که اغلب امکانات داخلی برای رفع آنها کافی نیست. از این رو کشورهای مختلف باید از طریق تجارت بین‌الملل نیازهای متقابل یکدیگر را رفع کنند.

۱۲۷. گزینه ۲ درست است.

الف) از جمله مشکلات اساسی بر سر راه توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی در بسیاری از کشورهای در حال توسعه، توزیع نامتعادل درآمدهاست. تحلیل‌گران اقتصادی اجتماعی معتقدند که فقر افق دید افراد را محدود می‌کند و آن‌ها را از هرگونه مشارکت مؤثر و سازنده باز می‌دارد.

ب) سیاست‌های اقتصادی دولت می‌تواند حرکت جامعه را به سمت توسعه کند سازد یا برعکس بر سرعت آن بیفزاید. بررسی تجربه توسعه در کشورهای پیشرفته نیز نشان می‌دهد که دولت‌ها در حرکت این گونه جوامع به سمت توسعه‌یافتگی تأثیر به‌سزایی داشته‌اند.

ج) بانک‌ها با ایجاد چک و سازماندهی فعالیت‌های اقتصادی از طریق آن، توانستند از میزان پول نقد در گردش بکاهند و سهم چک را در مبادلات افزایش دهند. استفاده از چک به میزان پیشرفت اقتصادی کشورها بستگی دارد. هر کشوری که از لحاظ اقتصادی پیشرفته‌تر باشد، سهم استفاده از چک در معاملاتش بیشتر است و بر عکس.

۱۲۸. گزینه ۴ درست است.

الف) تجربه نشان می‌دهد که با افزایش قیمت یک کالا، میزان مصرف یا خرید آن از سوی مصرف‌کنندگان کاهش می‌یابد. در واقع می‌توان گفت با افزایش قیمت هر کالا مصرف‌کنندگان انگیزه بیشتری برای صرفه‌جویی در مصرف آن خواهند داشت و نیازهایشان را با مصرف کالاهای مشابه برآورده می‌سازند.
ب) در حال حاضر، بسیاری از اقتصاددانان به ترکیب بهینه از دولت - بازار و در واقع به ترکیبی از دو دیدگاه دست یافته‌اند که به آن رأی می‌دهند. به گونه‌ای که دولت در بعضی عرصه‌های محدود از اقتصاد فعالیت کند و در عین حال، بخش خصوصی و بازار نیز بتواند بدون محدودیت به گسترش ابعاد فعالیت‌های خود بپردازد.

ج) با گذشت زمان، دولت‌ها به تدریج به محدوده اقتصاد جامعه نیز نفوذ کردند و روابط مالی خود را با شهروندان پیچیده‌تر کردند. این روابط به دو شکل اعمال می‌شد. اخذ مالیات و خراج از مردم و هزینه کردن این مالیات‌ها به صورت‌های مختلف؛ از جمله پرداخت حقوق کارکنان کشوری و لشگری و سایر هزینه‌های جاری دولت. به علاوه، دولت‌ها در مواقع فحطی و گرانی نیز به اقدامات خاصی دست می‌زدند.

۱۲۹. گزینه ۱ درست است.

الف) در مقدمه قانون اساسی آمده است: «در تحکیم بنیان‌های اقتصادی، اصل رفع نیازهای انسان در جریان رشد و تکامل اوست نه همچون دیگر نظام‌های اقتصادی تمرکز و تکاثر ثروت و سودجویی.

ب) یکی دیگر از منابع درآمد دولت، سود حاصل از سرمایه‌گذاری‌های مولد دولتی است که این سرمایه‌گذاری‌های مولد در مواردی سودآور است و در این صورت، یکی از منابع تأمین درآمد دولت به شمار می‌رود.

ج) یکی از نکات قابل توجه درباره دو اصطلاح: «رشد و توسعه» این است که نتایج حاصل از رشد را می‌توان در کوتاه مدت مشاهده کرد.

۱۳۰. گزینه ۴ درست است.

الف) یکی از اتحادیه‌های اقتصادی مهم منطقه خاورمیانه «ا.ک.و» نام دارد. این سازمان که توسط سه کشور استراتژیک و مهم: ایران، پاکستان و ترکیه پایه‌گذاری شد و در ابتدا با نام «آرسی‌دی» که نام اختصاری سازمان همکاری عمران منطقه‌ای است آغاز به کار کرد و بعد از انقلاب اسلامی، با یک وقفه زمانی با نام «ا.ک.و» به حیات خود ادامه داد.

ب) از مطالب گفته شده در رابطه با اقتصاد و مسائل مربوط به آن، می‌توان این گونه نتیجه‌گیری کرد که: ۱- نیازهای انسان نامحدود است. ۲- منابع و امکانات موجود محدود است. ۳- از این منابع و امکانات محدود می‌توان برای رفع نیازهای گوناگون استفاده کرد.

ج) علاوه بر دو روش: هزینه‌ای و درآمدی، روش سومی نیز برای محاسبه تولید کل جامعه وجود دارد که روش تولید یا روش ارزش افزوده نامیده می‌شود.

۱۳۱. گزینه ۴ درست است.

الف) اگر کشوری منابع تأمین کالاهای وارداتی یا بازارهای فروش کالاهایش را متنوع کند یا از وضعیت تک‌محصولی فاصله بگیرد یا این که امکان تأمین بعضی نیازها را در داخل فراهم کند، به وضعیت «استقلال اقتصادی» نزدیک می‌شود.

ب) یکی از اهداف اجتماعی اخذ مالیات، تعدیل وضعیت نسبی افراد جامعه است که تا حدی نرخ تصاعدی طبقه‌ای تحقق‌بخش این هدف می‌تواند باشد؛ چون در محاسبه مالیات بر اساس نرخ تصاعدی طبقه‌ای، برعکس تصاعدی کلی با جزئی افزایش یا کاهش درآمد، مالیات به شدت تغییر نمی‌کند.

ج) رشد صرفاً به معنای افزایش تولید است و بنابراین، مفهومی کمی است. توسعه در کنار افزایش تولید بر تغییرات و تحولات کیفی دیگری نیز دلالت دارد و از این رو آن را می‌توان یک مفهوم کمی - کیفی دانست. در واقع مفهوم توسعه بر رشد نیز دلالت دارد ولی هر رشدی را نمی‌توان توسعه دانست.

۱۳۲. گزینه ۴ درست است.

الف) گزینه ۴، بیانگر عوامل عدم موفقیت سازمان کنفرانس اسلامی بوده و سه گزینه دیگر بیانگر مشکلات سازمان «ا.ک.و» است.

ب) کشوری که وضعیت اقتصادی آن نابسامان باشد و نتواند پا به پای بقیه کشورهای دنیا در مسیر پیشرفتی همه جانبه حرکت کند، بسیار آسیب‌پذیر شده و از نظر اجتماعی و سیاسی به بحران‌های گسترده دچار می‌شود.

ج) G.N.P نام اختصاری «تولید ناخالص ملی» است که یکی از مهم‌ترین شاخص‌های اقتصادی جامعه است و میزان بالای آن بیانگر قدرت اقتصادی و تولیدی بیشتر و بالا بودن بهره‌وری آن کشور و استفاده بهینه از عوامل تولیدی خود است.

۱۳۳. گزینه ۱ درست است.

الف) در اصل چهل و سوم قانون اساسی بر چهار نکته محوری: تأمین استقلال اقتصادی، جلوگیری از سلطه بیگانگان، خودکفایی و رهایی از وابستگی تأکید شده است.

ب) این نوع مالیات به کالاهای صادر یا وارد شده تعلق می‌گیرد و در واقع، مالیات بر تجارت خارجی است که علاوه بر ایجاد یک منبع درآمد برای دولت، می‌تواند یکی از ابزارهای سیاست‌گذاری‌های تجاری برای کنترل صادرات و کاهش واردات نیز باشد.

ج) دستیابی به توسعه علاوه بر رشد، مستلزم رسیدن به یک سری شاخص‌های دیگر و بهبود وضعیت مردم در مواردی چون بهداشت و سلامت، امید به زندگی، برخورداری از امکانات آموزشی، مشارکت مؤثر در فعالیت‌های سیاسی، اجتماعی، بهبود توزیع درآمد، کاهش فقر و امثال اینهاست.

۱۳۴. گزینه ۲ درست است.

الف) اگر جامعه‌ای به دنبال حفظ استقلال سیاسی و فرهنگی خود است، باید به رشد پیشرفت اقتصادی به مثابه یکی از مهم‌ترین ابزارها در این مسیر توجه کند.

ب) هر يك از شاخص‌های بررسی تحلیل شرایط اقتصادی کشورها یعنی «تولید خالص ملی، تولید ناخالص داخلی و درآمد ملی» را می‌توان با تقسیم کردن بر جمعیت به صورت سرانه نیز مطرح کرد. با توجه به تفاوت چشم‌گیر جمعیت کشورهای مختلف، محاسبه شاخص‌ها به صورت سرانه عبارت است از: سهم متوسط هر فرد جامعه در میزان تولید یا درآمد آن جامعه که معیار بهتری برای مقایسه سطح زندگی و رفاه افراد جوامع مختلف محسوب می‌شود.

ج) نیروی انسانی در رده‌های مختلف مورد استفاده تولیدکنندگان قرار می‌گیرد. نیروی انسانی را با توجه به تجربیات و مهارت‌هایی که دارد یا تحصیلات و دوره‌های آموزشی که گذرانده است می‌توان به: ۱- نیروی انسانی ساده ۲- نیروی انسانی نیمه‌ماهر ۳- نیروی انسانی ماهر یا متخصص طبقه‌بندی کرد. از نیروی انسانی به عنوان عامل کار نیز یاد می‌شود.

۱۳۵. گزینه ۱ درست است.

روش حل این مسئله ← مجموع درآمد ردیف‌های ۱ و ۷ → $986 + 787 = 1773$

$$\frac{773 \times 1}{3} = 257 \rightarrow \text{درآمد حقوق بگیران}$$

مجموع درآمد ردیف‌های ۱ و ۵ → $986 + 894 = 1880$

$$\frac{1880 \times 2}{5} = 752 \rightarrow \text{درآمد صاحبان مشاغل آزاد}$$

$$\frac{894 \times 1}{6} = 149 \rightarrow \text{دستمزدها}$$

الف) درآمد ملی یا مجموع اقلام درآمد $986 + 891 + 752 + 894 + 149 + 787 = 4159$

$$\frac{4159}{45} = 92 \frac{42}{45} \rightarrow \text{درآمد سرانه این جامعه}$$

ب) مفهوم سرانه = عبارت است از سهم متوسط هر فرد جامعه در میزان درآمد یا تولید آن جامعه
ج) ردیف ۱ جدول: قیمت خدمات سرمایه و ردیف ۷ جدول: «اجاره‌بها یا وجوه مربوط به اجاره»

زبان و ادبیات فارسی

۱۳۶. گزینه ۱ درست است.

کودکی بوشکور بلخی با ایام سال خوردگی رودکی و دوران کهولت وی با جوانی فردوسی مصادف بوده است، به همین سبب حدواسط رودکی و فردوسی به‌شمار می‌رود. اثر معروف او مثنوی آفرین نامه است.

۱۳۷. گزینه ۳ درست است.

عنصری قصه وامق و عذرا را که داستانی یونانی است، در قالب مثنوی به نظم درآورده است.

۱۳۸. گزینه ۳ درست است.

(سیاست‌نامه: نثر) (مختارنامه: نظم) (عشق‌نامه: نظم) (سندباد نامه: نثر)

۱۳۹. گزینه ۲ درست است.

سیرالعباد الی المعاد، حدود هفتصد بیت است و در آن به‌طریق تمثیلی از خلقت انسان و نفوس و عقل‌ها و موضوعات اخلاقی دیگر سخن رفته است، سایر گزینه‌ها نادرست است.

۱۴۰. گزینه ۱ درست است.

در گزینه ۱ «لسنیک» نویسنده و نقاد تغاتر آلمان است نه فرانسه، سایر گزینه‌ها درست است.

۱۴۱. گزینه ۱ درست است.

فریت ادگو، نویسنده و شاعر معاصر ترکیه است. از میان داستان‌های کوتاه او مجموعه «در قایق» شایان توجه است. این مجموعه در سال ۱۹۷۹ جایزه ادبی ملی ترکیه را برای او به ارمغان آورد سایر گزینه‌ها نادرست است.

۱۴۲. گزینه ۴ درست است.

بنیان‌گذار مکتب سمبولیسم «شارل بودلر» از طرفداران هنر برای هنر محسوب می‌شد. او استفاده از زبان نمادین را اساس کار خود قرار داد.

۱۴۳. گزینه ۱ درست است.

در گزینه ۱ باید گفت که مغولان با همه ویرانگری‌های خود، نتوانستند خویش را از زبان فارسی بی‌نیاز ببینند و نتوانستند برای جولان زبان فارسی محدودیتی پدیدآورند. این عبارت دلیل اصلی تاریخ‌نویسی محسوب نمی‌شود.

۱۴۴. گزینه ۴ درست است.

کتاب حاجی بابا اصفهانی نوشته جیمز موریه انگلیسی و ترجمه میرزا حبیب اصفهانی است و به قصد انتقاد از ایرانیان عصر قاجاری و برخی از آداب و رسوم آن زمان نوشته شده است. نثر کتاب روان و داستانی است.

۱۴۵. گزینه ۱ درست است.

متن سوال معرّف میرزاشفیعی شیرازی متخلّص به وصال است. در مثنوی سرایی به شیوه نظامی نزدیک شد و دو مثنوی بزم وصال و فرهاد و شیرین (ناتمام) را به پیروی از او سرود.

۱۴۶. گزینه ۲ درست است.

از نظر کارکرد و دایره شمول شعر در عصر بیداری عمومیت یافت و به عنوان زبان برنده نهضت در اختیار روزنامه‌ها و مطبوعات قرار گرفت.

۱۴۷. گزینه ۳ درست است.

مکتب نیرومند سورئالیسم به وسیله گروهی برای خروج از بن‌بست و نجات یافتن از ویروس «دادا» بسیار عالمانه بنیاد نهاده شد. مکتبدار آن «آندره برتون» بود.

۱۴۸. گزینه ۳ درست است.

پست‌مدرنیسم - چنان که از نامش پیداست - یعنی بر گذشتن از مدرنیسم. سایر موارد نادرست است.

۱۴۹. گزینه ۲ درست است.

۱۵۰. گزینه ۴ درست است.

ویژگی تجدید مطلع یعنی آوردن بیتی مصرّع در اثنای قصیده برای انتقال از موضوعی به موضوع دیگر و تخلّص در قصیده رابطه میان مقدمه و تنه اصلی شعر است.

۱۵۱. گزینه ۴ درست است.

در بیت سؤال آرایه‌های: استعاره (عقیق، لب) ایهام تناسب (شیرین نظیر (شیرین و شکر) } نوعی مزه که با شکر تناسب دارد، تلمیح (ماجرای خسرو و شیرین) مراعات معشوقه خسرو

۱۵۲. گزینه ۲ درست است.

در بیت گزینه ۲: سرو روان (معشوق) سرو (قد معشوق) گل (صورت معشوق) ۳ مورد

گزینه ۱) گل برگ (صورت) سنبل مشکین (مو) ۲ مورد

گزینه ۳) ماه (صورت) ۱ مورد

گزینه ۴) نرگس (چشم) ۱ مورد

۱۵۳. گزینه ۳ درست است.

(د، ج، ب، الف)

(د) کنایه: (گرمی بازار، کنایه از رونق داشتن است)

{ ج) ایهام: مهر } خورشید
عشق و محبت

(ب) حس آمیزی: (سخن تلخ)

(الف) استعاره مکنیه: (خنده صبح)

۱۵۴. گزینه ۴ درست است.

(ب، ج، د)

بیت ب (مداین، خزائن، - ن، مصوت + صامت)

بیت ج (خسرو، می‌رو، - و، مصوت + صامت)

بیت د (ماه، شاه، ه، مصوت + صامت)

۱۵۵. گزینه ۲ درست است.

در بیت گزینه ۲، موبه‌مو ردیف است، ببیند، بگوید واژه‌های قافیه، - د، حروف الحاقی است، بین و بگوی حروف اصلی مشترک ندارند و قافیه غلط است.

۱۵۶. گزینه ۱ درست است.

تَد	اِف	مَا	مِ	نَا	بِ	لَـت	دُو	یِ	عِ	قُر	کِ	وَد	بُ	تقطیع مصرع دوم:
-	UU	-	U	-	U	-	-	U	U	-	U	-	U	
مفاعیل		مفاعیل		فعلاتن		مفاعیل		مفاعیل		مفاعیل		مفاعیل		

هجای ماقبل آخر ابدال دارد و اصل دو هجای کوتاه است.

۱۵۷. گزینه ۱ درست است.

(ب و ج)

(ب) مستفعل فعلون مستفعل فعلون (دوری) = مفعول فاعلاتن

(ج) مستفعل مفعولن مستفعل مفعولن (دوری) = مفعول مفاعیلن

۱۵۸. گزینه ۳ درست است.

تقطیع بیت: $\begin{matrix} - & - & U & - & - & - & \cancel{U} & - & - & \cancel{U} & U \\ - & - & U & - & \cancel{U} & - & U & - & - & - & U \end{matrix}$

در هجای دوم مصراع اول و هجای هفتم مصراع دوم تغییر مصوت کوتاه به بلند صورت گرفته است در هجای پنجم مصراع اول تغییر مصوت بلند به کوتاه وجود دارد.

۱۵۹. گزینه ۲ درست است.

تقطیع مصراع اول	ما	هـ	ف	رو	ما	نَ	دَز	جَ	م	ل	مُ	حَم	مَد
	–	U	U	–	–	U	–	U	–	U	U	–	–
وزن شعر	مفتعلن			فاعلات			فَع						
نام وزن	منسرخ مَثْمَن مطوی منحور												

۱۶۰. گزینه ۴ درست است.

دکتر جانسون انگلیسی است و نظریه مطرح شده مربوط به «دیدرو» است.

۱۶۱. گزینه ۲ درست است.

دوره سبک عراقی را می‌توان شکوفاترین دورانی دانست که زبان و ادب فارسی به خود دیده است. تحول شعری این دوره ابتدا در شعر شاعرانی چون انوری و ظهیر فاریابی دیده می‌شود.

۱۶۲. گزینه ۳ درست است.

بیت سوالی بیانگر آن است که دل آزرده از معشوق چون پرنده‌ای است که پرواز می‌کند و بر نمی‌گردد. در ابیات ۱، ۲ و ۴، تقابل یا عکس مفهوم فوق بیان می‌شود یعنی دل چنان وابسته است که از معشوق جدا نمی‌شود.

۱۶۳. گزینه ۴ درست است.

مفهوم بیت سؤال آن است که خداوند در همه ظواهر و مظاهر جهان هستی نمودار است و چشم ظاهری ما قدرت دیدن او را ندارد. بیت گزینه ۴ هم همین مفهوم وجود دارد.

۱۶۴. گزینه ۱ درست است.

در ابیات گزینه‌های ۲، ۳ و ۴، شاعر چشم‌به‌راه است تا پیامی از جانب معشوق به او برسد. در بیت گزینه ۱ شاعر به نسیم سحر خطاب می‌کند که به معشوق خبر دهد که کسی را به‌جز او محرم خود نمی‌داند.

۱۶۵. گزینه ۴ درست است.

مفهوم عبارات سؤال عشق دو طرفه (یُحِبُّهُم و یُحِبُّونَهُ) را بیان می‌کند. در بین ۴ هم همین مفهوم دریافت می‌شود، یعنی همانطور که تشنگان (عاشقان) به دنبال آب (معشوق) هستند، آب هم جویای تشنگان است.

زبان عربی

۱۶۶. گزینه ۱ درست است.

(۲) همه زمان‌ها (معادل صحیح برای «کل زمان» که مفرد است، نمی‌باشد) - الگو («نماذج» جمع لا مفردا) - نسل («الأجیال» جمع لا مفردا).
(۳) نسل (← توضیحات گزینه ۲) - هر زمان («کل زمان» نكرة لا معرفة) - نمونه (← توضیحات گزینه ۲، الگو) - چراغ («سراج» نكرة لا معرفة) - ایجاد می‌کند (معادل صحیح برای «یجعل» نیست).
(۴) همه زمانها (← توضیحات گزینه ۲) - چراغ (← توضیحات گزینه ۳) - برای (در عبارت عربی وجود ندارد) - به‌وجود می‌آورد (← توضیحات گزینه ۳، ایجاد می‌کند).

۱۶۷. گزینه ۲ درست است.

(۱) آثار اصفهان باستان (معادل صحیح برای ترکیب اضافی و وصفی «معالم أصفهان الأثریة» نیست) - همه سال (معادل صحیح برای «کل سنة» نیست) - دیدار (ضمیر اضافی در ترجمه لحاظ نشده).
(۳) بسیار زیبا است (معادل صحیح برای «ما أجمل» که اسلوب تعجب است، نمی‌باشد).
(۴) شهر (در عبارت عربی وجود ندارد) - همه ساله (← توضیحات گزینه ۱) - دیدن (← توضیحات گزینه ۱، دیدار).

۱۶۸. گزینه ۴ درست است.

(۱) آنگاه که (معادل صحیح برای «متی» که از ادوات استفهام است، نمی‌باشد) - «الستوق» در ترجمه لحاظ نشده - تا خرید کنی (معادل أدق برای «للشراء» نیست) - چند کیلو (معادل صحیح برای «کیلوین» نیست) - می‌خواهیم که بخری (معادل صحیح برای «نحتاج إلی» نیست).
(۲) هر وقت (← توضیحات گزینه ۱، آنگاه که) - رفتی («تذهب» مضارع لا ماضی!) - چندکیلو (← توضیحات گزینه ۱) - یازده کیلو (معادل صحیح برای «إحدى عشرة» نیست).
(۳) چه وقت (← توضیحات گزینه ۱، آنگاه که) - رفتی (← توضیحات گزینه ۲) - احتیاج داشتیم («نحتاج» مضارع لا ماضی!)

۱۶۹. گزینه ۴ درست است.

شکایت نمی‌کنیم (ص: شک نمی‌کنیم)

۱۷۰. گزینه ۲ درست است.

(۱) اعتقدت («اعتقادش» اسم است لا فعل!).

(۳) ثبت («ثابت کرد» متعدّد لا لازم!).

(۴) ثبتت (← توضیحات گزینه ۳).

۱۷۱. گزینه ۴ درست است.

(۱) النّفس (معادل صحیح برای «نفسی که» نیست) - العالم (معادل أصحّ برای «هستی» نیست) - «زیباست» در تعریب لحاظ نشده - تعرف (معادل أدقّ برای «می‌داند» نیست) - خلق (معادل صحیح برای «آفریننده» نیست).

(۲) النّفس الجمیلة (معادل صحیح برای «نفسی که ... زیباست» نیست) - الدنیا (← توضیحات گزینه ۱، العالم) - من أجل علمها (معادل صحیح برای «می‌داند» نیست) - بخلق (در عبارت فارسی وجود ندارد) - فی العالم (معادل صحیح برای «پروردگار جهانیان» نیست).

(۳) الدنیا (← توضیحات گزینه ۱، العالم) - جدّاً (چنین قیدی در عبارت فارسی وجود ندارد) لتعلم (← توضیحات گزینه ۲، من أجل ...).

۱۷۲. گزینه ۱ درست است.

(۲) اجتمعوا (ص: اجتمعوا، ماضٍ من باب افتعال).

(۳) النّاسُ (ص: النّاسُ، مفعول به).

(۴) النّاسِ (← توضیحات گزینه ۳).

۱۷۳. گزینه ۳ درست است.

(۱) ینصبّ (ص: ینصبّ، مبني للمجهول) - الفعلِ (ص: الفعلُ، نائب الفاعل).

(۲) المضارع (ص: المضارع، نعت و مرفوع بالتبعية لمنعوته)

(۴) حذف (ص: حذف، فاعل)

۱۷۴. گزینه ۲ درست است.

(۱) مشتق و صفة مشبّهة (ص: جامد).

(۳) منقوص (ص: صحیح الآخر).

(۴) فعل مضارع (ص: فعل ماضٍ).

۱۷۵. گزینه ۴ درست است.

(۱) منقوص (ص: مقصور).

(۲) ظرف أو مفعول فيه (ص: مفعول به).

(۳) فاعل لفعل «کان» (ص: اسم لفعل «کان»).

۱۷۶. گزینه ۱ درست است.

«الأبخرة» فاعل و اسم ظاهر است، که چون مؤنث حقیقی نمی‌باشد تأنیث فعل واجب نیست. اما در سایر گزینه‌ها تأنیث فعل واجب است، چون فاعل یا نایب فاعل یا اسم «لیس» در آنها، همگی ضمیر مؤنث است نه اسم ظاهر

۱۷۷. گزینه ۲ درست است.

«تعرّ، تذلّ» مضاعف من باب افعال است، اما در سایر گزینه‌ها همگی مضاعف از ثلاثی مجرد است: «ذعّ، ذقّ، صدّ».

۱۷۸. گزینه ۴ درست است.

با توجه به مفهوم (أف به کارت ای «رجیل»، که آن کوتاهی کردن در حق والدین است!) اما در سایر گزینه‌ها تصغیر برای تحبیب است:

ای پسرکم بیا، می‌خواهم صورتت را ببوسم - ای قلب کوچکم آرام باش که همراه سختی آسانی است - ای درختچه‌ام فدای تو شوم، با عشق تو را کاشتم پس با زیبایی رشد کردی!

۱۷۹. گزینه ۳ درست است.

«صباح، لیلة» مفعول فيه است. اما در سایر گزینه‌ها «لیلة، جمعة، شهر، لیلة، اللیل، اللیل» به‌ترتیب عبارتند از: مضاف إلیه، مضاف إلیه، مجرور بحرف الجرّ، مفعول به، مفعول به، مجرور بحرف الجرّ.

۱۸۰. گزینه ۲ درست است.

با توجه به مفهوم «اشتیاقاً» مصدری قلبی است که سبب وقوع فعل می‌باشد که در سایر گزینه‌ها اینگونه نیست (دیروز بخاطر اشتیاق به دیدار معلّم به مدرسه رفتم).

۱۸۱. گزینه ۱ درست است.

اما در سایر گزینه‌ها «نعم، بئس» که جامد هستند تصریف شده که غلط می‌باشد.

۱۸۲. گزینه ۴ درست است.

براساس مفهوم جمله، تمییز در این گزینه نایب فاعل است (باغ از نظر درخت کاشته شد = درخت باغ کاشته شد، در حالیکه از شکوفه‌ها پر شده است). اما در سایر گزینه‌ها اصل تمییز، مبتدأست: إرادتها أقوى - حضارة بلدنا - خلق أمه ...

۱۸۳. گزینه ۱ درست است.

با توجه به مفهوم عبارت «غیر» در این گزینه منصوب به اعراب مفعول به است (انسان در زندگی غیر از رستگاری را نمی‌خواهد). اما در سایر گزینه‌ها با توجه به مفهوم، «غیر» دارای اعراب فاعل است.
(۲) غیر خدا بصیرت در دینش را به ما نمی‌دهد.
(۳) غیر از پروردگار کریم ما برای پیامبر سینه‌اش را نگوید.
(۴) غیر از علم راز موجود در سرانگشتان را کشف نکرد.

۱۸۴. گزینه ۱ درست است.

در تشبیه مؤکد أدوات تشبیه حذف شده است و تنها گزینه‌ای که این خصوصیت را دارد همین گزینه است.

۱۸۵. گزینه ۳ درست است.

دوبار استفاده از جمله اسمیه (اولئك الذين، اولئك هم ...) و وجود ضمیر فصل «هم»، در این گزینه، باعث شده تأکید کلام در آن بیشتر از گزینه‌های دیگر باشد.

تاریخ

۱۸۶. گزینه ۳ درست است.

اعتقادات آریایی‌ها، با مردم آن روزگار تفاوت چندانی نداشت. آنان برای جلب رضایت ایزدان خوب و دور کردن خشم ایزدان بد، حیوانات را قربانی می‌کردند. اجرا کنندگان آداب دینی، مغ نام داشتند که با گذشت زمان، اندیشه‌های دینی را با خرافات آمیختند. مغ‌ها به مردم القاء می‌کردند که زندگی آنها اسیر نیروهای فوق‌العاده طبیعت است و تنها آنها قادر به مهار کردن نیروهای فوق‌العاده هستند. در چنین شرایطی زردشت ظهور کرد.

۱۸۷. گزینه ۴ درست است.

اقلیت ثروتمندی از اهالی یثرب به رهبری عبدالله بن ابی، جریان نفاق را در مدینه شکل دادند. آنان چون وابسته و یا تحت تأثیر اشرافیت حاکم بر مکه بودند. منافقان بر خلاف باطن بی‌ایمانشان در ظاهر خود را مسلمان معرفی می‌کردند. به همین دلیل رویارویی و درگیری با آنها حتی از مواجهه با مشرکان یا یهودیان سخت‌تر بود. قرآن در آیاتی مسلمانان را متوجه پدیده نفاق و خطر منافقان کرد.

۱۸۸. گزینه ۲ درست است.

هر چند خلفای اموی به ظاهر کوشیدند با ادعای دین‌داری و فریب مردم، اعمال خود را توجیه نمایند، اما عملکرد آنان و دست نشاندگانشان موجب تنزل مقبولیت و مشروعیت دستگاه خلافت اموی در میان مردم شد. این مسأله حاکمیت اموی را دچار مخاطرات جدی کرد. لذا عمر بن عبدالعزیز؛ هشتمین خلیفه اموی شیوه‌ای متفاوت با دیگر خلفای اموی در پیش گرفت. او در دوران خلافتش به انجام تغییرات و اصلاحاتی دست زد که می‌توانست به کاهش نارضایتی عمومی از امویان بینجامد.

۱۸۹. گزینه ۴ درست است.

یکی از ویژگی‌های دینی و اجتماعی دوره ایلخانان، وحدت و هماهنگی بود که میان مسلمانان اعم از شیعه و سنی برای مقابله فکری و فرهنگی با غیرمسلمانان به وجود آمد. گسترش تصوف و افزایش نفوذ اجتماعی و معنوی صوفیان در جامعه از دیگر ویژگی آن است. تصوف در این دوره به تدریج ماهیت شیعی به خود گرفت و در پیدایش حکومت‌های شیعی که پس از سقوط ایلخانان به وجود آمدند، نقش مؤثری ایفا کرد.

۱۹۰. گزینه ۱ درست است.

جنگ‌های صلیبی با شکست اروپائیان تمام شد، اما برای آنان این فایده بزرگ را هم داشت که با دستاوردهای تمدن اسلامی آشنا شدند و از آن بهره بردند. جنگ‌های صلیبی محیط بسته و محدود قرون وسطا را برای اروپائیان در هم شکست و موجب تماس اروپائیان با پیشرفته‌ترین تمدن آن روزگار یعنی تمدن اسلامی شد. به علاوه گشایش‌های جدیدی در عرصه‌های اقتصادی صورت گرفت. با شروع تجارت اروپائیان با مسلمانان از طریق دریای مدیترانه و شمال آفریقا محصولات گوناگون به دست اروپائیان رسید.

۱۹۱. گزینه ۳ درست است.

ناپلئون از سال ۱۸۰۴ تا ۱۸۱۴ امپراتور فرانسه بود. او در این مدت کشور را از نظر سیاسی - نظامی به قدرتمندترین کشور اروپایی تبدیل کرد. دولت‌های اروپایی مانند انگلستان، اتریش و پروس (آلمان) بارها علیه فرانسه با یکدیگر متحد شدند اما ناپلئون توانست چند بار بر آنها پیروز شود و سرزمین‌های بسیاری را به تصرف در آورد. با وجود این، جنبش‌های آزادی خواهانه و استقلال طلبانه مردم از یکسو و شکست هولناک ارتش وی در روسیه از سوی دیگر، به دوران اقتدار او در تاریخ اروپا خاتمه داد.

۱۹۲. گزینه ۴ درست است.

در عصر صفوی، هنر ایرانی نیز رونق و شکوفایی یافت. معماری از جلوه‌های اصلی هنر آن دوران بود. ساخت کاخ‌ها، پل‌ها، کاروانسراها، مدارس، مساجد، مقبره‌ها، کلیساها و باغ‌ها نه تنها به عمران و آبادانی کشور کمک کرد، بلکه سبک و شیوه جدیدی در هنر معماری پدید آورد. اوج شکوفایی معماری صفوی در اصفهان پایتخت صفویان متجلی شد و خاطره و شکوه شهرهایی چون تخت جمشید، تیسفون و سمرقند را زنده کرد. هنر نقاشی نیز مورد حمایت جدی دربار صفوی بود.

۱۹۳. گزینه ۲ درست است.

حکومت قاجار به منظور کاستن از فشارهای سیاسی، نظامی و اقتصادی روسیه و انگلستان تلاش‌های محدودی، را برای ایجاد رابطه با چندین کشور آغاز کرد. به همین منظور سفیرانی به آمریکا، اتریش، ایتالیا، بلژیک اعزام شدند و تمایل حکومت ایران را برای برقراری روابط ابراز کردند، اما به دلایلی چون بعد مسافت و بی‌رغبتی این کشورها، ایران قادر به ایجاد رابطه سیاسی جدی با آنها نشد. بنابراین روز به روز بر دامنه نفوذ و مداخله روسیه و انگلیس در ایران افزوده شد.

۱۹۴. گزینه ۳ درست است.

دولت روسیه آشکارا با جنبش مشروطه‌خواهی و مشروطه‌خواهان مخالفت می‌کرد. زیرا:
۱- حکومت تزاری روسیه استبدادی بود و نسبت به هر گونه اندیشه آزادی و حکومت مشروطه دشمنی می‌ورزید.
۲- روسیه بر شاه و دربار ایران نفوذ زیادی داشت و انقلاب مشروطه موجب محدود شدن قدرت شاه و دربار می‌شد.
۳- دولتمردان روسیه از گرایش و وابستگی مشروطه‌خواهان به دولت انگلستان نگران بودند.
ولی این کشور در موقعیتی نبود که بتواند مانع پیروزی مشروطه ایران شود، زیرا در جنگ از ژاپن به سختی شکست خورده و گرفتار جنبش مشروطه‌خواهی در داخل روسیه بود.

۱۹۵. گزینه ۲ درست است.

ده روز بعد از تشکیل دولت بختیار، محمدرضا شاه از ایران بیرون رفت (۲۶ دی ۱۳۵۷). فرار وی، شور و شغف مردم مسلمان ایران را بیشتر کرد. این خوشحالی با اعلام خبر بازگشت امام خمینی به ایران دو چندان شد. در ۱۲ بهمن ۱۳۵۷، رهبر انقلاب با شکوه فراوان و با استقبال بی‌نظیر وارد ایران شد و در بهشت زهرا و در جوار شهیدان به خون خفته انقلاب سخنرانی کرد.

۱۹۶. گزینه ۳ درست است.

با ورود اسلام به ایران تقویم هجری قمری به مرور در ایران رایج شد. این تقویم مبتنی بر فصول طبیعی سال نبود و چندان با روند زندگی کشاورزی ایرانیان مطابقت نمی‌کرد. از سویی به علت عدم اجرای کیبسه در تقویم یزدگردی، نوروز از اعتدال بهاری خارج شده بود، و کارگزاران مالیاتی برای زمان دریافت مالیات و مردم جهت پرداخت زمان آن دچار زحمات فراوان شدند. در عهد جلال‌الدین ملک‌شاه سلجوقی و وزیر دانشمند و کاردان او خواجه‌نظام‌الملک مجمعی از منجمان به امر ملک‌شاه مأمور اصلاح تقویم شدند.

۱۹۷. گزینه ۴ درست است.

گرچه افسانه‌ها به تکمیل دانش تاریخی ما کمک می‌کنند، اما بنا به دلایلی توأم با تخیل هستند و یا به اطلاعات اندک، شاخ و برگ می‌دهند و اشخاص یا وقایع را به سبیل‌ها تبدیل می‌کنند. بنابراین در استفاده تاریخی از آنها باید شاخ و برگ را کنار زد و هر چه بیشتر به واقعیت نزدیک شد. در این حالت است که می‌توان به آگاهی‌هایی از تاریخ دست یافت. مثلاً حتی اگر شخصی به نام کیومرث وجود نداشته، او سمبل دوره زندگی کوهنشینان انسان در تاریخ است.

۱۹۸. گزینه ۱ درست است.

می‌دانیم که رویدادهای تاریخی تنها یک بار اتفاق می‌افتند و پس از آن دیگر وجود خارجی ندارند تا انسان بتواند دوباره آنها را مشاهده کند. اما اثر هنری پدیده‌ای زنده و موجود در برابر بینایی و شنوایی انسان‌هاست که گوشه‌هایی از اوضاع و احوال زمان آفرینش خود را منعکس می‌کند. به تعبیر دیگر هر اثر هنری را می‌توان گونه‌ای رخداد تاریخی دانست که تا زمان حال باقی‌مانده است.
پس بی‌دلیل نیست که مورخان برای تدوین سرگذشت شهرها و مناطق و شخصیت‌های تاریخی و یا اوضاع فرهنگی هر دوره، از آثار هنری یاری می‌جویند.

۱۹۹. گزینه ۲ درست است.

ادبیات رمزی در دوره‌های نبود آزادی‌های سیاسی پدید آمده است. در این نوع نوشته‌های ادبی، نویسنده از سمبل‌ها یا نمادهایی برای مقصود خود استفاده می‌کند. حرف خود را بر زبان پیر زنان و دیوانگان یا دیوانه‌نمایان می‌گذارد و یا از قول حیوانات سخن می‌گوید. در بیان غیرمستقیم و کنایه‌آمیز و استعاری این نوشته‌ها، حقیقت تاریخی بیان می‌شود. یکی از عرضه‌های مهم استفاده از رمز و تمثیل در ادبیات فارسی، نوشته‌های عرفانی یا ادبیات صوفیانه است. منظومه‌هایی چون منطق‌الطیر عطار نیشابوری در زمره این داستان‌های رمزی است.

۲۰۰. گزینه ۱ درست است.

اسناد تاریخی از مهم‌ترین منابع مکتوب در پژوهش‌های تاریخی به شمار می‌آیند. بی‌توجهی به حفظ و نگهداری اسناد موجب از میان رفتن بسیاری از آنها در طول تاریخ شده است. اگر این بی‌توجهی صورت نمی‌گرفت اکنون مجموعه‌های بسیار عظیم و با ارزشی از فرمان‌ها، احکام و اسناد در دست بود. اسنادی که اکنون در دسترس محققان قرار دارد و در مراکز اسناد نگاه‌داری می‌شود، از دوره ایلخانیان، تیموریان و آق‌قویونلو به بعد مانده است. تعداد این اسناد تا دوره صفویه بسیار کم است.

جغرافیا

۲۰۱. گزینه ۱ درست است.

با توجه به جدول ۱-۲ از فصل دوم - تعداد شهرها بر اساس مشخصات ارتفاع شهرها در ایران رده‌بندی شدند. بر این اساس بیشترین تعداد شهرها به ترتیب عبارت است از: ۱- نواحی پایکوهی (۳۰۸). ۲- نواحی جلگه‌ای و پست (۱۱۳). ۳- نواحی دشتی (۵۱) و ۴- نواحی مرتفع کوهستانی (۲۴).

۲۰۲. گزینه ۲ درست است.

با توجه به طبقه‌بندی بیابان‌ها بر اساس علل ایجاد آن، بیابان ساحلی برجسته شامل بیابان‌های آتاکاما، اریکا و نامیب هستند که بر اثر عبور جریان آب سرد از کنار سواحل و نشست هوا تشکیل می‌شوند.

۲۰۳. گزینه ۳ درست است.

پیامدهای گرم شدن زمین شامل افزایش یافتن طول دوره‌های خشکسالی، بالا آمدن سطح آب اقیانوس‌ها و دریاها و ذوب شدن توده‌های یخ در قطب شمال و جنوب بنابراین نابودی درختان و کاهش مقاومت آنها همچنین از بین رفتن بناها و ساختمان‌های تاریخی شامل گرم شدن زمین نیستند و از پیامدهای باران اسیدی است.

۲۰۴. گزینه ۱ درست است.

نواحی اصلی زلزله‌خیز جهان عبارت است از: کمربند کوهستانی آلپ - هیمالیا، کمربند اطراف اقیانوس آرام و کمربند میانی اقیانوس اطلس.

۲۰۵. گزینه ۲ درست است.

ویژگی‌های جمعیتی کشورهای در حال توسعه عبارت است از: پیشرفت بهداشت، بهبود وضعیت اقتصادی و نرخ بالای موالید.

۲۰۶. گزینه ۱ درست است.

در تقسیم‌بندی گروه‌های اولیه تقسیم‌بندی کوپن، گروه D یا سرد، سردترین دما زیر -3°C ، بارش در تابستان بیشتر از زمستان و بارش و دما برای رشد مخروطیان کافی است. بنابراین موارد الف و د نادرست اند و مربوط به گروه C یا معتدل است.

۲۰۷. گزینه ۴ درست است.

مفهوم صحیح مدیریت ساحل مربوط به مراقبت از نفت‌کش‌ها و نظارت بر عملکرد کارخانه‌ها است که می‌تواند از ورود به آلاینده‌های نفتی به سواحل جلوگیری کند.

۲۰۸. گزینه ۲ درست است.

فشرده‌گی و بسته شدن صفحات زمین باعث بالا آمدن مواد انباشته شده و تشکیل کوه‌های جوان به صورت رشته‌های چین خورده می‌شود.

۲۰۹. گزینه ۳ درست است.

ویژگی‌های مگالاپلیس به درستی بیان شده‌اند. اما قاره آسیا مقام اول را در داشتن بیشترین مگالاپلیس‌ها، در اختیار دارند.

۲۱۰. گزینه ۴ درست است.

مرز بین هند و پاکستان اهمیت زیادی دارد و به شدت از آنها محافظت می‌شود. اما مرز اسکاتلند و انگلستان نقطه مقابل آن است. همچنین مرز ایران و عراق و مرز عربستان و عراق به ترتیب دارای دقت بالا در نگهداری و فاقد محل دقیق است.

۲۱۱. گزینه ۴ درست است.

مراحل توسعه، پیدایش و گذشته مربوط به شناخت تکوینی است. پیش‌بینی و برنامه‌ریزی فضایی (آمایش) مربوط به شناخت آینده‌نگر است. همچنین کارکردها و ارتباط پدیده‌ها به ترتیب مربوط به شناخت کارکردی و ساختاری است.

۲۱۲. گزینه ۳ درست است.

پسخوراند مثبت در ظاهر سودمند است و در نهایت موجب نابودی سیستم می‌شود.

۲۱۳. گزینه ۳ درست است.

در پژوهش علمی با یافتن علل بروز یک رویداد و نتایج آن، می‌توان از تکرار یک رویداد جلوگیری کرد.

۲۱۴. گزینه ۲ درست است.

تهیه نقشه شبکه انتقال نیرو، بزرگ مقیاس؛ شهر تهران، بزرگ مقیاس؛ پلان ساختمان، بسیار بزرگ مقیاس؛ و نقشه‌های آموزش قاره‌ها و جهان کوچک مقیاس هستند.

۲۱۵. گزینه ۲ درست است.

از بین پنج مرحله اصلی یک سیستم اطلاعات جغرافیایی، مرحله ورودی شامل کدبندی، طبقه‌بندی، اصلاح و رقومی کردن است.

علوم اجتماعی

۲۱۶. گزینه ۳ درست است.

موضوع فلسفه، اصل وجود است، یعنی به موجودی خاص مانند موجودی طبیعی و انسانی نمی‌پردازد. موضوع علوم انسانی، کنش انسانی و پیامدهای آن می‌باشد.

۲۱۷. گزینه ۲ درست است.

موضوع جامعه شناسی تفهیمی، کنش‌های اجتماعی انسان است و از دید ماکس وبر جامعه‌شناسی جنبه ابزاری پیدا می‌کند.

۲۱۸. گزینه ۴ درست است.

هر گاه یک نسل نتواند فرهنگ خود را حفظ کند یا نتواند آن را به نسل بعد منتقل کند، جهان اجتماعی فرو می‌ریزد یا دگرگون می‌شود.

۲۱۹. گزینه ۱ درست است.

تفاوت‌هایی که مربوط به لایه‌های سطحی جهان اجتماعی باشد از نوع تفاوت‌هایی است که در درون یک جهان واحد واقع می‌شود و تفاوت‌هایی که به ارزش‌های کلان باز می‌گردد، از نوع تفاوت‌های میان جهان‌های اجتماعی مختلف است.

۲۲۰. گزینه ۳ درست است.
خروج انسان از جهانی که به فطرت متعلق است، ویژگی جهان اساطیری است و مراد از غلبه کنش‌های عقلانی معطوف به هدف این است که در این جهان، آدمیان متوجه اهداف دنیوی‌اند و برای رسیدن به این هدف‌ها از علوم تجربی استفاده می‌کنند.
۲۲۱. گزینه ۴ درست است.
شناخت علمی به تبع شناخت عمومی سیار و متغیر می‌شود و شناخت اجتماعی قرآن، ابعاد ارزشی، هنجاری و انتقادی دارد و با شناخت شهودی، فرهنگ‌های مختلف برخوردی یکسان ندارند.
۲۲۲. گزینه ۱ درست است.
«روابط مادری - فرزندی» متناظر با ساختار اجتماعی، «مجموعه اجزا و عناصر کارخانه» متناظر با جهان اجتماعی و «ساختمان ورزشگاه» متناظر با نظام اجتماعی است.
۲۲۳. گزینه ۴ درست است.
دانش‌ها و مهارت‌های وکلا و دبیران، خرده‌فرهنگ نامیده می‌شود و آموزش عالی بیشتر خرده‌فرهنگ‌های سایر نهادهای اجتماعی را تأمین می‌کند.
۲۲۴. گزینه ۳ درست است.
اگر همه ابعاد هویتی انسان تغییر پیدا کنند، هویت فرد استمرار نخواهد داشت و هویت اجتماعی شامل صفاتی است که ریشه در جامعه و فرهنگ دارند.
۲۲۵. گزینه ۲ درست است.
معنای از خودبیگانگی، ممانعت عقاید و ارزش‌های یک جامعه از آشنایی درست افراد جامعه با انسان و جهان است و اخراج کارمند خاطی از اداره، قدرت مشروع فاقد مقبولیت است.
۲۲۶. گزینه ۱ درست است.
سیاست، اعمال قدرت سازمان‌یافته برای هدفی معین است و اضطراب و نگرانی‌های اجتماعی در نتیجه تعارض فرهنگی پدید می‌آید.
۲۲۷. گزینه ۲ درست است.
اگر عملکرد نظام سیاسی در جهت عقاید و ارزش‌های فرهنگی جامعه باشد، نظام فرهنگی مقبولیت نظام سیاسی را تأمین می‌کند و نظام سیاسی اگر از ارزش‌ها و آرمان‌های فرهنگی دور شود زمینه تعارضات، تزلزل و بحران‌های فرهنگی را پدید می‌آورد.
۲۲۸. گزینه ۳ درست است.
فرهنگی که نتواند بر مبنای ارزش‌ها و عقاید خود، یک نظام جهانی را تعریف کند در وصول به ادعاهای جهانی خود ناکام خواهد ماند.
۲۲۹. گزینه ۴ درست است.
استبداد استعماری به دلیل این که در سایه قدرت و سلطه جهان غرب عمل می‌کند و در جهت گسترش نیازهای اقتصادی جهان غرب، چاره‌ای جز حذف مظاهر فرهنگ اسلامی ندارد.
۲۳۰. گزینه ۳ درست است.
دولت‌های استعمارگر، برای به قدرت رساندن نیروهای وابسته، کودتای نظامی می‌کردند. در جهان غرب سکولاریسم به صورت جهان‌بینی غالب درآمده است، به گونه‌ای که دین‌داران ناگزیر رفتارها و هنجارهای دینی خود را با تفاسیر دنیوی و این جهانی توجیه می‌کنند.
۲۳۱. گزینه ۴ درست است.
فرهنگ امپراطوری و سلطه، جامعه جهانی را به بخش‌های مرکز و پیرامون تقسیم می‌کند و صهیونیسم آرمان‌ها و ارزش‌های خود را متوجه نژاد خاصی می‌داند و با رویکرد دنیوی و این جهانی خود، دیگران را در خدمت این نژاد به کار می‌گیرد.
۲۳۲. گزینه ۲ درست است.
نظریه‌پردازان غربی پس از فروپاشی بلوک شرق محورهای عملیاتی جنگ و خونریزی را از کشورهای غربی به فرهنگ‌ها و تمدن‌هایی منتقل کرده‌اند که در دوران استعمار تحت سلطه جهان غرب قرار گرفته بودند و با تحقق نظام سوسیالیستی با مشکلاتی مواجه شدند که یکی از آنها پیدایش طبقه جدید بود.
۲۳۳. گزینه ۲ درست است.
آسیب‌های مربوط به فقر و غنا همواره متوجه قشر فقیر و ضعیف جامعه است.
۲۳۴. گزینه ۲ درست است.
فعالیت برخی از نخبگان جهان غرب در جست‌وجوی سنت‌های قدسی پیامدگریز و رویگردانی از سکولاریسم در جوامع غربی است و بی‌توجهی به ابعاد دنیوی به بهانه رویکرد معنوی به بحران فرهنگی منجر می‌شود.
۲۳۵. گزینه ۱ درست است.
در جریان انقلاب مشروطه، رقابتی سخت بین بیدارگران اسلامی و منورالفکران غرب‌زده به وجود آمد و این نزاع با حضور قدرت‌های استعماری و دخالت انگلستان به نفع منورالفکران پایان پذیرفت.

فلسفه و منطق

۲۳۶. گزینه ۴ درست است.

مفهوم حیوان نسبت به شتردکوهانه یک مفهوم ذاتی است که همهٔ مصادیق این مفهوم را در بر می‌گیرد و نسبت به سایر مفاهیم داده شده اعم است و می‌دانیم که ذهن در تعریف، ابتدا از مفاهیم اعم آغاز می‌کند.

۲۳۷. گزینه ۳ درست است.

جنس یک مفهوم ذاتی مشترک میان انواع مختلف است و به همین دلیل از نظر امور ذاتی قابل تقسیم است. سایر مفاهیم یا ذاتی نیستند و یا ذاتی مشترک میان انواع مختلف نیستند.

۲۳۸. گزینه ۱ درست است.

حد ناقص از جنس بعید و فصل تشکیل می‌شود. از میان مفاهیم داده شده، «جسم» و «جوهر» جنس بعید حیوان هستند، اما قسمت دوم سؤال، فقط با مفهوم شکل کامل می‌شود؛ زیرا «شکل» جنس قریب مثلث است و رسم تام از جنس قریب و عرض خاص درست شده است.

۲۳۹. گزینه ۲ درست است.

اجزای استدلال همان مقدمات هستند. گاهی هم به حدود استدلال (حد اکبر - حد اصغر و حد وسط) گفته می‌شود. نتیجه جزء استدلال شمرده نمی‌شود و آموزش این توانایی خدادادی را پرورش می‌دهد.

۲۴۰. گزینه ۳ درست است.

نمی‌شود چیزی انسان نباشد و در عین حال باسواد باشد. بنابراین رفع این دو مفهوم با هم امکان‌پذیر نیست. اما در مورد سایر گزینه‌ها چنین نیست. برای مثال عرض عام مفهومی است که نه ذاتی است و نه جنس است و نه فصل است. و یا «خدا هست» یک قضیه است، پس نه تصور است و نه استدلال.

۲۴۱. گزینه ۱ درست است.

متضاد قضیهٔ «هیچ الف ب نیست»، می‌شود: «هر الف ب است». و چون اولی صادق است، متضاد آن کاذب است؛ اما قضیهٔ «بعضی الف ب است» یک قضیهٔ جزئی است که متضاد ندارد و بنابراین نمی‌توان از صدق آن، کذب «بعضی الف ب نیست» را نتیجه گرفت. دربارهٔ هیچ یک از دو قضیهٔ دیگر نیز به شکل مطمئن نمی‌توان حکم کرد.

۲۴۲. گزینه ۱ درست است.

استدلال تمثیلی ساده‌تر و زودیاب‌تر از اقسام دیگر استدلال است، اما اطمینان آن نسبت به سایر اقسام استدلال پایین‌تر است.

۲۴۳. گزینه ۲ درست است.

قضایا تقسیم‌بندی‌های مختلفی دارند، اما تقسیم آنها به محصورات چهارگانه، از اولین و مهم‌ترین تقسیم‌بندی‌هاست.

۲۴۴. گزینه ۲ درست است.

قیاس اول یک قیاس شکل سوم است که نتیجهٔ آن جزئی و سالبه است؛ یعنی: «بعضی ب ج نیست» دومین قیاس، شکل دوم است، اما چون یکی از شرایط شکل دوم - یعنی اختلاف در کیفیت - را ندارد، عقیم است.

۲۴۵. گزینه ۴ درست است.

سالبهٔ جزئیهٔ عکس لازم الصدق ندارد و اگر از صدق یک سالبهٔ جزئیه، صدق عکس آن نتیجه گرفته شود، ایهام انعکاس رخ می‌دهد؛ یعنی نوعی مغالطه که شرایط انعکاس در آن رعایت نشده است.

۲۴۶. گزینه ۴ درست است.

فلسفه به قوانین علوم کاری ندارد، یعنی از آنها در بررسی‌های فلسفی بهره نمی‌جوید؛ هر چند ممکن است دربارهٔ اعتبار و حدود این قوانین کاوش کند.

۲۴۷. گزینه ۳ درست است.

مضمون همهٔ گزینه‌ها به نوعی به فلسفهٔ اخلاق مربوط می‌شود، به جز عبارت گزینهٔ ۳، که به علم اخلاق مربوط است.

۲۴۸. گزینه ۳ درست است.

فیلسوف به طور کلی، از ظواهر پدیده‌ها عبور می‌کند تا بتواند آنها را از حیث وجود تبیین عقلانی کند و این معنای ریشه‌یاب بودن نگاه فلسفی است.

۲۴۹. گزینه ۳ درست است.

مخاطب سقراط همهٔ انسان‌ها بودند، وقتی او دشمن اصلی انسان را جهل می‌دانست و بر شعار خود را بشناس تأکید می‌کرد، فقط سوفسطائیان مخاطب او نبودند. سایر موارد بیانگر مطالب درستی است.

۲۵۰. گزینه ۲ درست است.

اتومبیل از فلز ساخته می‌شود، پس فلز علت مادی یا جنس آن است؛ تسریع حرکت نیز می‌تواند انگیزه و عاملی برای ساخت اتومبیل توسط انسان باشد؛ پس علت غایی این پدیده شمرده می‌شود.

۲۵۱. گزینه ۱ درست است.

هر چند در قرآن، در مواردی دلایل برخی از احکام و دستورات عملی بیان شده است، مانند نهی از قمار و شراب، اما این‌ها از حیث ماهیت مسائلی فلسفی نیستند و بنابراین نمی‌توانند شاهد و دلیل مناسبی در مقابله با معتقدان به ناسازگاری دین و فلسفه باشند.

۲۵۲. گزینه ۴ درست است.

زیادت وجود بر ماهیت، به معنای اختلاف آنها در مفهوم است. برخی از چیزها واقعیت ندارند، اما ماهیت مشخصی دارند؛ مانند دریای جیوه. ممکن است محمول‌های یکسانی را به موضوعات مختلف نسبت دهیم، مثل این که بگوییم این پارچه قهوه‌ای است و ساقه درخت قهوه‌ای است. هر واقعیت یگانه‌ای هم یک چیز بیشتر نیست. بنابراین گزینه‌های ۱، ۲ و ۳ نادرست هستند.

۲۵۳. گزینه ۲ درست است.

علت تامه شرط لازم و کافی وجود معلول است؛ پس هر وقت هست، مطمئنیم که معلول هم هست.

۲۵۴. گزینه ۱ درست است.

عالم طبیعت نزد ابن‌سینا فقط یک مرتبه از مراتب هستی را تشکیل می‌دهد، اما مراتب دیگری نیز وجود دارند که همان عقول (مجردات) هستند و طبیعت شامل آنها نمی‌شود.

۲۵۵. گزینه ۴ درست است.

علم انسان به نفس خود و احساسات خود حضوری است ولی لباس خود را از طریق حواس و به واسطه صورت می‌شناسد.

۲۵۶. گزینه ۳ درست است.

نفس انسان سیر خود را به سوی عالم انوار - که شیخ اشراق آن را مشرق اکبر می‌نامد - از مشرق اصغر آغاز می‌کند؛ یعنی از مرحله‌ای که در آن انوار ضعیفی (از هدایت) وجود دارند و بنابراین تاریکی محض (= مغرب اکبر) نیست.

۲۵۷. گزینه ۲ درست است.

هر چند متکلمان چندان روی خوشی به فلسفه نشان نمی‌دادند، اما مباحث آنان رنگ و بوی فلسفی داشت و هرگز با خردورزی و موشکافی‌های عقلی بیگانه نبودند.

۲۵۸. گزینه ۱ درست است.

حکمت متعالیه، اصطلاحی بود که ملاصدرا فلسفه خود را رسماً به این عنوان نامید و منظور او شناخت احکام وجود - براساس روشی که هم از حکمت حکیمان متأله و هم از روشن‌بینی عارفان ربانی بهره می‌جوید - بود.

۲۵۹. گزینه ۴ درست است.

اولین بار علامه طباطبایی درباره ریشه معرفت شناسانه اصل علیت، در کتاب اصول فلسفه و روش رئالیسم، به بحث پرداخت.

۲۶۰. گزینه ۴ درست است.

اصل علیت، نوعی اصل عقلی تقریباً بدیهی است، اما ریشه و اساس اعتقاد به آن علم حضوری است. علم حضوری هرگز نمی‌تواند یک قاعده کلی باشد که توسط عقل درک می‌شود.

روان‌شناسی

۲۶۱. گزینه ۳ درست است.

این پرسشی که انسان چگونه رفتار می‌کند؟ پرسشی است که بشر از آغاز خلقت با آن روبه‌رو بوده و در آینده نیز با آن روبه‌رو خواهد بود.

۲۶۲. گزینه ۲ درست است.

روان‌شناسی در پی یافتن جواب پرسش‌هایی است که ذهن انسان را به خود مشغول کرده است.

۲۶۳. گزینه ۴ درست است.

اولین هدف در روان‌شناسی علمی، توصیفی آزمون‌پذیر و تجربی از پدیده‌های روان‌شناختی است به‌گونه‌ای که امکان بررسی علمی آن‌ها امکان‌پذیر باشد، البته این نوع توصیف از پدیده‌ها با توصیفی که انسان‌های عادی از پدیده‌ها دارند، متفاوت است و آن به کارگیری روش علمی در توصیف پدیده‌هاست.

۲۶۴. گزینه ۱ درست است.

یک روان‌شناس بالینی افکار فرد مراجعه‌کننده افسرده‌اش را کندوکاو کرده تا علت افسردگی او را بیابد. هم‌چنین راه‌هایی را برای درمان افسردگی او پیدا نماید.

۲۶۵. گزینه ۱ درست است.

چنین نیست که بسیاری از توانایی‌ها و عادات ما به سادگی و به عنوان بخشی از برنامه طبیعی به وجود آیند. بلکه باید آن‌ها را از طریق مشاهده و یا رفتار متقابل با هم‌سالان، والدین، معلمان و دیگر افراد به‌دست آوریم.

۲۶۶. گزینه ۳ درست است.

پیازه در مطالعات خود بیش از توجه به پاسخ‌های درست کودکان، به پاسخ‌های غلط آن‌ها در برابر پرسش‌های خود توجه کرد.

۲۶۷. گزینه ۴ درست است.

به نظر اریکسون در واقع بحران، هر نوع رویارویی با محیط است که باعث می‌شود فرد مطابق با تقاضاهای جدید، هر مرحله از زندگی خود را کنترل کند.

۲۶۸. گزینه ۲ درست است.

نوجوان نه تنها به لحاظ کمی دچار تحولات شناختی می‌شود، بلکه تحولات شناختی کیفی نیز پیدا می‌کند.

۲۶۹. گزینه ۳ درست است.

برای نوجوانان امکانات فکری به این‌جا و اکنون محدود نمی‌شود و تصور آن به‌صورت فرضی امکان‌پذیر است.

۲۷۰. گزینه ۱ درست است.

رشد زیستی و فیزیولوژیک نیز تعاملات جنسی را بیدار می‌کند و نوجوان را با سؤالات اخلاقی مربوط به فعالیت جنسی روبه رو می‌سازد.

۲۷۱. گزینه ۴ درست است.

ادراک اطلاعات حسی به تفسیر و معنادادن اطلاعات مربوط می‌شود نه دریافت ساده اطلاعات.

۲۷۲. گزینه ۳ درست است.

آنچه که مورد توجه است چگونگی انجام مراحل پذیرش، تبدیل، تعبیر، تفسیر اطلاعات از طریق حواس پنج‌گانه است که ادراک اطلاعات را ممکن می‌سازد.

۲۷۳. گزینه ۲ درست است.

تالاموس به عنوان یک ایستگاه اطلاعاتی عمل می‌کند و رله کردن اطلاعات را بر عهده دارد.

۲۷۴. گزینه ۴ درست است.

پردازش اختصاصی اطلاعات در تالاموس بخش هسته‌های جانبی بزرگ حساس بودن به درخشندگی وادراک کلی اشیاء را در بر می‌گیرد.

۲۷۵. گزینه ۱ درست است.

لوب پس‌سری در قسمت پس‌سر قرار دارد. این ناحیه نقش عمده‌ای در ادراک بینائی دارد و خود به نواحی کوچکتری تقسیم می‌شود.

۲۷۶. گزینه ۲ درست است.

بعضی از رفتارهای ما علت و عامل به‌وجود آورنده پاره‌ای از بیماری‌هاست. به عبارت دیگر بعضی از رفتارها که به آن‌ها عوامل ریسک رفتاری گفته می‌شود مرگ و میر را افزایش داده و باعث افزایش ضریب ابتلا به بیماری، صدمه، آسیب و یامرگ زودرس می‌شوند.

۲۷۷. گزینه ۳ درست است.

فشار روانی صرفاً یک امر بیرونی نیست و تا اندازه‌ای بستگی به نوع نگرش ما نسبت به خود، دیگران و محیط اطرافمان دارد.

۲۷۸. گزینه ۲ درست است.

فردی که در مقابل فشار روانی احساس کنترل می‌کند، فشار روانی را کم کرده و امکان استفاده از راهبردهای حل مشکل را برای خود فراهم می‌کند.

۲۷۹. گزینه ۴ درست است.

عناصر روان‌درمانی، درمان (ارتباط کمک‌دهی)، درمانگر (فرد متخصص) و مراجع (شخص درخواست کننده) می‌باشد.

۲۸۰. گزینه ۱ درست است.

اختلال دو قطبی با دوره‌هایی از تجارب افسردگی و شیدایی مشخص می‌شود. علائمی که در دوره شیدایی بروز می‌کنند برخلاف علائم افسردگی است. در دوره شیدایی خلق فرد خیلی شاد و غیرمعمول می‌شود و فرد در خود احساس توانایی خیلی زیاد کرده و دائم صحبت می‌کند. از کاری به کار دیگری رو می‌آورد بی‌آنکه نیاز به خواب داشته باشد و نقشه‌های بزرگی می‌کشد بی‌آنکه به عملی بودن آن‌ها بیاندیشد. سخت برانگیخته می‌شود و مدام باید فعال باشد.